

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

**GYÓRSZEMERE KÖZSÉGI
ÖNKORMÁNYZAT**

2024-2029.

(Felülvizsgálat éve: 2026.)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	64
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	72
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	80
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	85
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	87
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	89
1. A HEP IT részletei	89
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	92
3. Megvalósítás.....	97
4. Elfogadás módja és dátuma.....	102

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Györszemere Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség biztosítása és fenntartása érdekében szükséges helyi feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Györszemere község Győr-Moson-Sopron Megyében, a Bakony és a Kisalföld találkozásánál, Győrtől számított távolsága 18 km található.

A község földrajzi helyzeténél fogva településszerkezeti szempontból nem mutat egységes képet. Négy elkülöníthető részre tagozódik: falusi, hegyi, erdősori és nagyszentpáli részekre.

¹ Költségvetési rendelet, Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Történelméről: Gyórszemere ún. első foglalásos Árpád kori település. A korabeli oklevelekben Scemere, Zemere, Geur-Zemere, Naghzemere alakokban szerepel. Írásos formában való megjelenése 1213-ra tehető. A Pannonhalmi Apátság népeit felsoroló Albeus jegyzékben ugyanis már szerepel Scemere néven. 1250-ben már bizonyíthatóan a Szemere nembeliek tulajdona. Feltehetőleg nevét is e családtól kapta. A település történelme során többször elnéptelenedett. Sem a Rákóczi szabadságharc, sem az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hadi eseményei nem kímélték.

Katolikus temploma 1749-ben, református temploma 1786-ban, evangélikus temploma 1807-ben, a nagyszentpáli kápolna 1863-ban épült. A katolikus templom Szent Lőrinc tiszteletére épült.

A település három temetőjét a különböző felekezetekhez tartozók közösen használják. A zsidó lakosság 1944-ig használta saját temetőjét. A település 1908. december 31-én vette fel a Győr előnevet.

Természeti adottságok: A Sokorói dombvidék nyugati vonulatának, a Sokorónak északi végén kiépült falu a dombság és a Kisalföld találkozásánál. Enyhe dombokkal és hosszan elnyúló hátságokkal tűzdelt területen fekszik. Legegyszerűbben a 83-as főútvonalon közelíthető meg akár Győr, akár Pápa, akár Tét irányából. Jól használható közúti összeköttetése van még a Rábaköz községeivel a főút tét-i és tét-szentkúti elágazásán keresztül Mórchida, Árpás irányába. A dombvonulat nyugati és keleti lábánál a hegyi településrész érintésével Kajárpéc valamint Tényő, Sokorópátka is könnyen elérhető. Az erdősori rész a falutól délnyugati irányban Tét felé a 83-as főút mellett van, vélhetően nem régi keletű. A falutól északra Győr-Ménfőcsanak és Gyórszemere

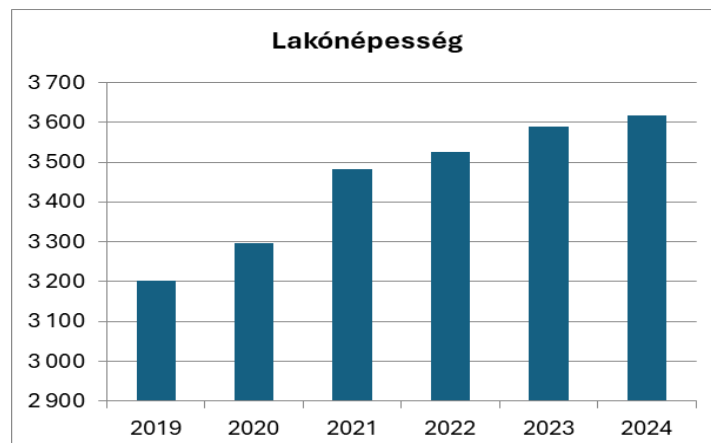
között a 83-as úthoz közel fekszik Nagyszentpál, ez az egykor önálló település. Határát három ér, a Sokorói Bakony-ér, a Sásér és a Sárdos-ér szeli át.

Gyórszemere lakónépessége 2024. évben 3617 fő. A táblázatok adatai alapján jól látható, hogy a község népessége folyamatosan növekvő tendenciát mutat bázis évhez képest.

1. számú táblázat – Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	3 202	bázis év
2020	3 296	102,94%
2021	3 481	105,61%
2022	3 526	101,29%
2023	3 589	101,79%
2024	3 617	100,78%

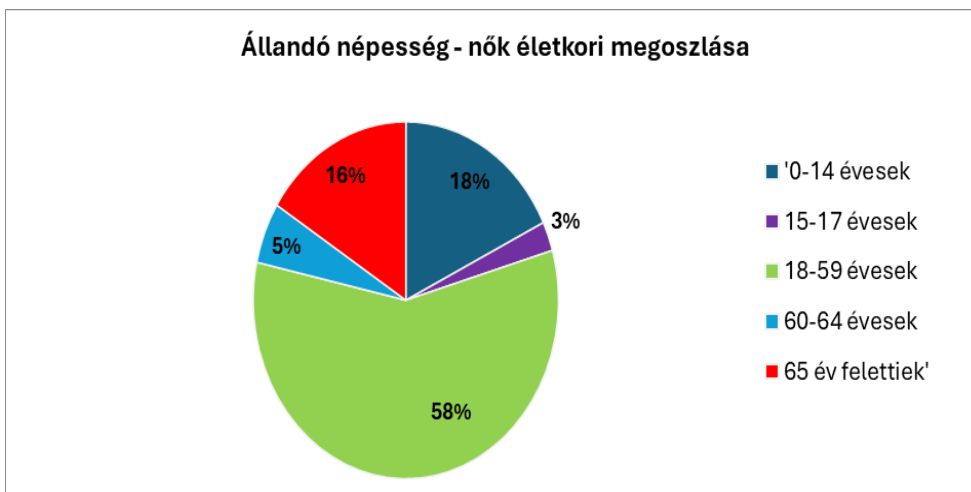
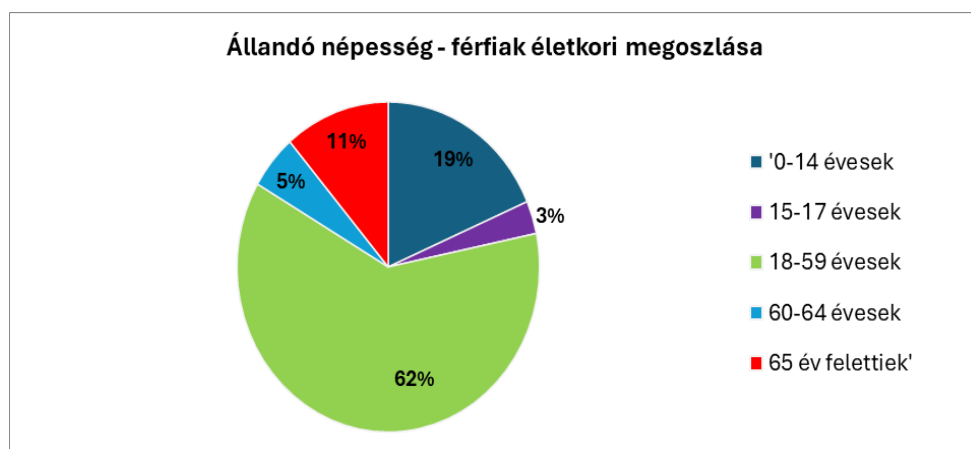
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)

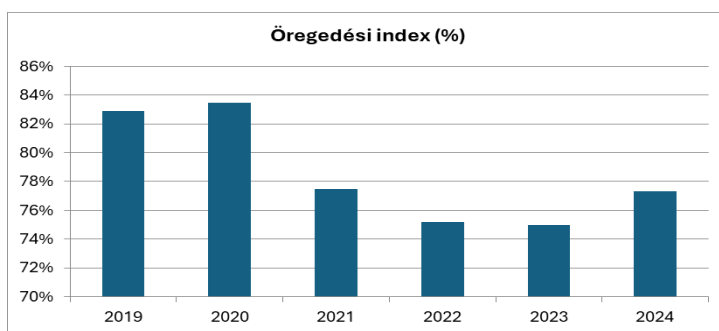
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 835	1 844	3679	49,88%	50,12%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			155	4,21%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	340	329	669	9,24%	8,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	59	49	108	1,60%	1,33%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 131	1 068	2199	30,74%	29,03%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	98	102	200	2,66%	2,77%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	207	296	503	5,63%	8,05%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	461	556	82,91%
2020	484	580	83,45%
2021	488	630	77,46%
2022	503	669	75,19%
2023	509	679	74,96%
2024	519	671	77,35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2. számú tábla tartalmazza a 2022-es év állandó népesség adatait korosztályos és nemi megosztásban.

A 18 év alattiak aránya a település állandó népességén belül 22 %-a férfi és 21 %-a női nem, közel egyenlő arányban van jelen a településen. Az esélyegyenlőség szempontjából a gyermekek és fiatalok fontos csoportot alkotnak, hiszen ők azok, akik talán legkevésbé tudják érdekeiket képviselni, érvényesíteni.

Az aktív korúak (18-59 év közöttiek) aránya a település teljes népességén belül a legnagyobb, körükben a nők és férfiak aránya nők 58 %, férfiak 62 %. Az esélyegyenlőség szempontjából talán a legkevésbé sérülékeny korcsoportról beszélhetünk, ugyanakkor nem szabad megfelelkezünk azokról a terhekről, melyek ezekben az életévekben terhelik elsősorban a nőket. Ilyenek lehetnek: a gyermekvállalás után a munkaerő-piacra történő visszalépés nehézségei, gyermekekről és időskorú vagy beteg családtagokról való gondoskodás kötelezettsége, munkahely és családdal kapcsolatos teendők munkaerő-piaci szolgáltatások hozzáférhetősége, a lakhatás és családtervezés, támogatására, valamint a gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó szolgáltatásokra.

A táblázatokból kiderül, hogy a férfiak száma 65 éves kor után a nőkhöz képest csökkenést mutat. A 65 év feletti korcsoportjában a nők képviseltetik magukat magasabb arányban, számuk 296 fő, a férfiaké pedig 207 fő.

A település korösszetételére jellemző adatok tekintetében az öregedési index legmagasabb 2020-ban 83,45%, a legalacsonyabb pedig 2023-ban.

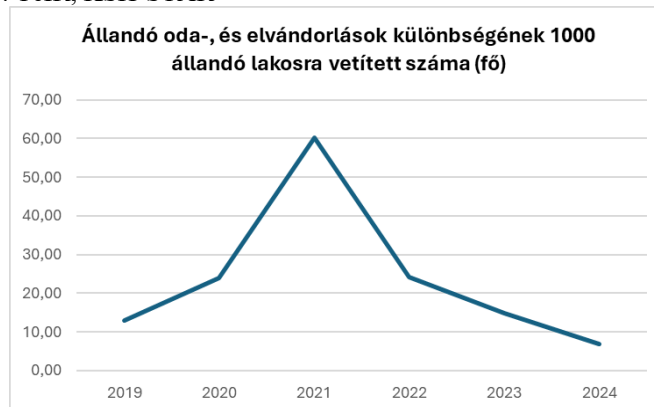
A kor szerinti népességszerkezetről talán a legfontosabb információt az öregedési index adja, mely lényegében szemlélteti, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 év feletti személy jut, azaz azt, hogy a népességszerkezet fiatalos vagy öregedő képet mutat.

Győrszemerén a népesség öregedési indexe az elmúlt években folyamatosan csökkent, 2024. évtől látható újabb növekedés, de a 14 év alatti korosztály továbbra is nagyobb számban van, ami azt jelenti, hogy településünk népessége fiatalodik.

A pozitív demográfiai folyamatokat alátámasztja a vándorlási egyenleg, 2019. évtől mindig pozitív előjelű volt, azaz a településre vándorlók száma meghaladta az onnan elvándorlókat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	12,90
2020	24,01
2021	60,20
2022	24,26
2023	14,90
2024	6,94

Forrás: TeIR, KSH-STAR

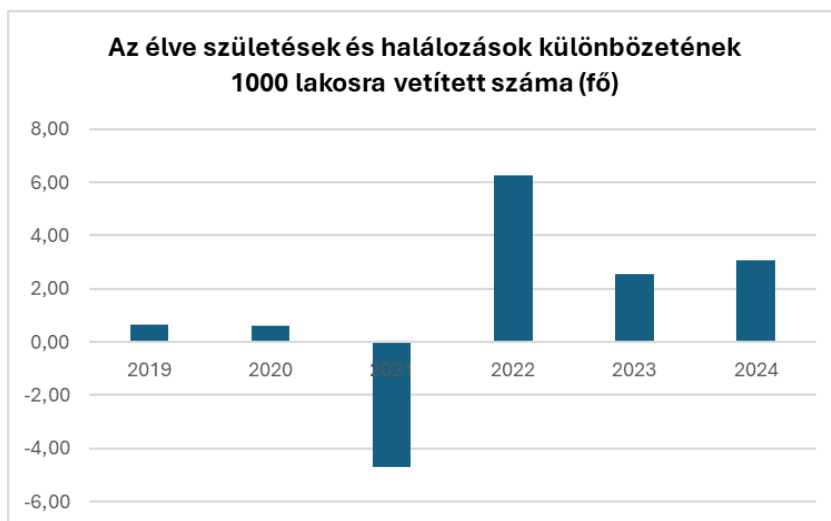

Győrszemerén 2021. évben sajnos negatív előjelű lett a természetes szaporodás értéke. Ez azt jelenti, hogy az élve születések száma alacsonyabb a halálozások számánál, azaz településünkön természetes reprodukció nem megy végbe, a népesség azonban nem fogy, mert az új beköltözők száma pozitív irányba billenti a mérleget.

2024. évben a lakosság száma az előző évhez képest 28 fővel növekedett, ami 1%-os növekedést jelent.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	0,63
2020	0,62
2021	-4,72
2022	6,28
2023	2,53
2024	3,05

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség olyan eszmék, melyek közösségünk értékrendjének alapját képezik, így e jogok érvényesülését az Önkormányzat minden településünkön élő és ide látogató polgár számára maradéktalanul biztosítani kívánja a társadalmi élet minden fontos területén.

Célunk, hogy az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség nem csupán hangzatos fogalmak, hanem a gyakorlatban is érvényesülő, az emberi élet minden színterén alapvetőnek tekinthető, természetes és érezhető jogok legyenek községünkben. Felelősséget kívánunk vállalni az egyenlő bánásmód követelményének érvényre juttatása, az esélyegyenlőség előmozdítása terén egyrészt az által, hogy a döntéshozatal, a szolgáltatások tervezése, szervezése során kiemelt figyelmet fordítunk ezen értékek érvényesítésére, másrészt a helyi intézményekkel, egyházi és civil szervezetekkel való együttműködés, a lakosság aktivizálása, jogtudatosságának növelése, illetve közösségfejlesztés révén is. Küldetésünknek tekintjük továbbá, hogy községünk lakói helyben jussanak hozzá mindazon szolgáltatásokhoz, lehetőségekhez, melyekre a megfelelő életszínvonal elérése, fenntartása szempontjából szükség lehet, hogy Györszemere egy mindenki számára vonzó, élhető település maradjon a jövőben is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Györszemere település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával történik.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete tartalmazza:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához”.

A Módszertani útmutató alkalmazása során különös figyelmet fordítottunk az alábbi törvények továbbá a hatályos önkormányzati rendelet tartalmára:

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)
- Győrszemere Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló 7/2020 (VII.31.) önkormányzati rendelete.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.]

2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Az Ebktv.-ben foglaltak szerint a Helyi Esélyegyenlőségi Programok intézkedéseinek kapcsolódnia kell az alábbi Európai Unió és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

Új Roma Stratégia (2019-2030): a napjainkban is gazdasági nehézségekkel, előítéletekkel küzdő, a többségi társadalomhoz képest leszakadó roma népesség felzárkóztatása érdekében szükséges beavatkozási irányokat meghatározó stratégia, amely többek között a Magyar Vöröskereszt Győr-Moson-Sopron Vármegyei Szervezete együttműködésben kívánja megvalósítani a lefektetett célokat. A stratégia kiemelt figyelmet fordít a roma gyermekek sorsának alakulására.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024): a stratégia a 2009-2024 közötti 15 éves időszakra vonatkozóan fogalmaz meg célokat és feladatokat annak érdekében, hogy az ifjúság „demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését”. (Nemzeti Ifjúsági Stratégia 34. o.) A stratégia egy átfogó célt fogalmaz meg: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontásának és a korosztályok társadalmi integrációjának elősegítését. Ezt további specifikus célokra bontja.

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032): A hosszú távra (2007-2032 közötti időszakra) szóló stratégia célja a gyermekszegénység csökkentése, a gyermekek esélyeinek javítása. Elkészítésének három fő oka volt:

1. A gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentése, a gyermekek fejlődési esélyeinek javítása, azon gyermekekkel a fókuszban, akiknek érdekei a leginkább sérülnek, akik fejlődését a nélkülözés leginkább korlátozza.
2. A szegénységi ciklus megszakítása
3. Az országos fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében szükséges a gyermekek esélyeinek közelítése, a növekvő társadalmi szakadékok szűkítése.

E stratégia három átfogó célt kíván megvalósítani egy generáció alatt

- Jelentősen, a jelenleginek töredékére csökkenjen a gyermekek és családjaik szegénységének aránya, és ezzel egyidejűleg közeledjenek egymáshoz és gyermekek továbbtanulási esélyei, életkilátásai.
- Szűnjenek meg a gyermeki kirekesztés, szegregálás és mélyszegénység szélsőséges formái, csökkenjen az életesélyeket romboló devianciák előfordulása.
- Alapvetően alakuljon át azon intézmények és szolgáltatások működés módja és szemlélete, amelyek ma hozzájárulnak a szegénység és kirekesztés újra termelődéséhez. Ezeknek az intézményeknek és szolgáltatásoknak a mainál sokkal nagyobb mértékben kell hozzájárulniuk a gyermekek képességeinek kibontásához, ahhoz, hogy felnőttként értelmes tevékenységek révén, teljes jogú polgárként kapcsolódjanak be a társadalmi életbe.”

A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030): A stratégia a Kormány abbéli elkötelezettségét fejezi ki, hogy biztosítsa a nők számára a férfiakkal azonos jogokat a mindennapokban, továbbá, hogy a nők a férfiakkal azonos esélyt kapjanak a érvényesülésre.

E stratégia hat prioritás mentén határozta meg azokat a lépéseket, amelyeket a Kormány a nemek közti egyenlőtlenségek csökkentése, a nők és férfiak egyenlőségének elérése érdekében szükségesnek tart. E hat prioritás a következő:

1. a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele;
2. a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása;
3. a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén;
4. az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele;
5. a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása;
6. a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés). (1004/2010. (I.21. Korm.határozat, 1.ba)-bf))

Idősügyi Nemzeti Stratégia: kapcsolódva a nemzetközi idősügyi politikákhoz, az időspolitika hosszú távú célkitűzéseit tartalmazó dokumentum, amely sokrétű és átfogó változásokat sürget az idősek helyzetének javítása érdekében, továbbá az egyik legfontosabb megoldandó kérdésként jeleníti meg az idősek diszkriminációját, esélyegyenlőségének megteremtését.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési rendelet, Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotása során nem csupán az esélyegyenlőség szempontjából releváns Európai Unió, országos, vármegyei stratégiákkal és programokkal való összhangra kell figyelemmel lennünk, hanem arra is, hogy a HEP és a helyi szintű egyéb koncepciók, dokumentumok is illeszkedjenek egymáshoz, hiszen így lehet egy olyan stratégiai környezetet teremteni a tervek megvalósításához, amelyben a település jövőjét érintő elképzelések nem kerülnek ellentmondásba, hanem egymást erősítve konvertálhatók konkrét intézkedésekké.

Az önkormányzati dokumentumok komplex szemléletű összehangolása növelheti az egyes programok, koncepciók tervezett intézkedéseinek, beavatkozásainak hatékonyságát. Az alábbiakban röviden számba vesszük a HEP és más települési dokumentumok főbb kapcsolódási pontjait.

Győrszemere rendelkezik Költségvetési Konceptióval, Gazdasági Programmal, Településfejlesztési Konceptióval és Szociális Konceptióval is.

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára.

Győrszemere Községi Önkormányzat Gazdasági Programját a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzítette, mely 2023-ig van érvényben.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőséggel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program célja a lakosság életminőségének javításához szükséges önkormányzati háttér biztosítása, melyet az önkormányzat a saját és a külső eszközök felhasználásának optimalizálásával végez. Települési szinten ez egy olyan komplex program, amely a természeti környezet fejlesztésével összhangban tervezi el a különböző beavatkozási területek jövő orientált alakítását az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével, a lakosság tevőleges támogatásával.

Támaszkodtunk a település Szolgáltatástervezési koncepciójára, amely – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a értelmében a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatokat határozza meg.

A településfejlesztési koncepcióval, az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Győrszemere a Téti Járás tagja. A térségben lévő települések problémái igen különbözőek, azonban a célcsoportok mindegyik helységben megtalálhatóak, ezért a gondjaik kezelésére fel kell készülni minden település vezetésének. Mivel a város, községek fejlettsége, anyagi lehetősége különböző, ezért nincs összehangolt esélyegyenlőségi stratégia, mindenhol a helyi sajátságoknak megfelelően szeretnék a célcsoportok szükségleteit kielégíteni.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak.

Település helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<ul style="list-style-type: none"> • Közbiztonság, bűncselekmények elkövetése 	<ul style="list-style-type: none"> • Felállított, kiépített kamerarendszer bővítése, folyamatos karbantartása
<ul style="list-style-type: none"> • A tűzoltó szertár épületének állapota rossz, mérete nem megfelelő a feladatok ellátásához, bővítése nem lehetséges. 	<ul style="list-style-type: none"> • új, korszerű létesítmény építése, hogy a helyi Tűzoltó Egyesület a településszintű és megyei feladatellátásban maximális szakmai felkészültséggel és eszközállománnyal a feladatait teljesíteni tudja.
<ul style="list-style-type: none"> • Járdák rossz állapota 	<ul style="list-style-type: none"> • Közútkezelő és az Önkormányzat közreműködésével új járdahálózat kiépítése
<ul style="list-style-type: none"> • Négy településrész-nagy területek és távolságok, közterületek rendben tartása hatalmas idő- és erőráfordítással jár 	<ul style="list-style-type: none"> • Közterületek virágosítása, közterületek karbantartására eszközök és munkaerő biztosítása munkabértámogatással
<ul style="list-style-type: none"> • Közfoglalkoztatási programban kevesen vesznek részt és kevesen vállalnak munkát a településen az alacsony juttatások és bérezés miatt 	<ul style="list-style-type: none"> • Állami támogatás igénybevétele a munkabérek kiegészítésére • Bértámogató pályázatok • Munkaügyi Központ bértámogatása
<ul style="list-style-type: none"> • Temetők állapota 	<ul style="list-style-type: none"> • Temetők infrastrukturális fejlesztése, ravatalozó kiépítése, kerítés, növényzet telepítése, tereprendezés
<ul style="list-style-type: none"> • A faluban lévő Közösségi szintér épületének állapota rossz, felújításra szorul 	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati lehetőségek kiaknázása a finanszírozásra
<ul style="list-style-type: none"> • Nagyszentpálon lévő kultúrház állapota nem megfelelő, balesetveszélyes 	<ul style="list-style-type: none"> • Teljes körű külső – és belső felújítás
<ul style="list-style-type: none"> • Helyi néphagyományok, népi iparművészeti tevékenységek, egyéb hagyományápolás hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> • Élethosszig tartó tanulás támogatása • Népfőiskolai csatlakozás • Népi mesterségek átörökítésének előmozdítása
<ul style="list-style-type: none"> • Az információk településszintű közlésében írott formátumok hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikációs csatornák bővítése, helyi újság kiadása, szórólapok, plakátok, kiadványok megjelenésének támogatása
<ul style="list-style-type: none"> • A közösségi és kulturális élet fellendítéséhez szükséges forrás (humán és pénzügyi) nem minden esetben megoldott 	<ul style="list-style-type: none"> • A közösségi és kulturális élet fellendítéséhez forrás biztosítása

További javaslat egy **Információs Pont** létrehozása a településen, amely elérhető lenne személyesen, telefonon és interneten keresztül online formában is. Helyet biztosíthatna bármely kulturális céllal működő intézmény (Szintér, Ökoturisztikai Központ, Közösségi Ház, Egészség ház, Szentpálon a Kultúrházban).

Jól működhetne nyitvatartási időt megjelölve, erre egy személyt biztosítva, településrészenként beosztva a szolgáltatás mennyiségi igényét felmérve. A megadott fogadóórákban napi lebontásban

és helyszínekre leosztva (a faluban, Szentpálon és a Hegyben is) lenne elérhető a szolgáltatás. Persze első időkben, amíg a szolgáltatás lehetősége kevesebb emberhez jut el, korlátozottabb rendelkezésre-tartási időben, aztán fokozatosan lehetne bővíteni az ügyfélfogadási időt.

1. Feladata a településsel, településen működő szolgáltatásokkal, folyó eseményekkel, programokkal, lehetőségekkel kapcsolatos felvilágosítás. Továbbá egyéb programok, tanfolyamok, rendezvények, kulturális események időpontjairól való tájékoztatás.
2. Programok szervezése, lebonyolítása, illetve ezekhez való bármilyen segítségnyújtás.
3. Legfontosabb feladata lenne a gyakorlati segítségnyújtás valamennyi lakos számára.

A hétköznapi életben felmerülő kérdésekben való segítségnyújtásra:

- álláskeresés, önéletrajz megírása
- hivatalos kérelmek megszerkesztése
- szakemberkeresés szakmunkákra
- egészségügyi ellátás elérése, igénybevétele, szakorvos megtalálása
- tájékoztatás jogszabályokról, rendeletekről, jogi segítség elérése
- hitelügyintézéshez hozzáférés elősegítése
- tanfolyamok, oktatási programokkal kapcsolatos tájékoztatás stb

Az Információs Pont lehetőségeket biztosítana **Egészségmegőrző Pont**ként is üzemelni. A legfőbb terület a testi és lelki egészség kialakítása és megőrzése, ami teljes mértékben elősegítené a lakosok életminőségének javulását. Az egészséges életmód megvalósulásához hozzájárulhatnánk életmód tanácsokkal, táplálkozási tanácsokkal (akár megfelelő szakemberek bevonásával), előadások szervezésével, feltárva a betegségek kialakulásának okát, hangsúlyt fektetve a megelőzésre, természetes gyógymódokra támaszkodva. Sportrendezvények keretein belül ismertethetnénk a testmozgás fontosságát, alkalmi sportbemutatók szervezésével betekintést nyerhetnek az egyes sportok világába. A lelki egészség fenntartásához segítséget nyújthatna célirányos (korcsoport és érintett probléma szerinti) csoportfoglalkozások indításával, gyógyító beszélgetésekkel, és szintén megfelelő szakember ajánlásával a mélyebb érzelmi traumák feldolgozásához. A szellemi szint fejlesztéséhez tudományos előadások tartásával, tanfolyamok szervezésével járulna hozzá.

Áthidalnánk a halmozottan hátrányos helyzetű és mélyszegénységben élők nehéz társadalmi helyzetét azzal, hogy az Információs Pont lehetőséget biztosít internet hozzáféréshez, illetve az információk célirányzott átadására koncentrálnunk, mivel sok olyan család van, ahol szociálisan és intellektuálisan sem volt lehetőség a fejlődésre és a továbbtanulás is nehezen megoldott.

A Községi Erő felébresztését is célul tűzi ki az Információs Pont a tevékenységével. Kötetlen beszélgetések szervezése hasonló korú és érdeklődési korú emberek egymás segítségére lehetnek, mélyülhetnek a kapcsolatok, barátokra tehetnek szert építően hatva így a faluban élők társas kapcsolataira.

Az Információs Pont tevékenysége az alábbi problémák megoldására terjed ki

Problémák beazonosítása	Fejlesztési lehetőségek
<ul style="list-style-type: none"> • Napi feladatok, életvezetés, munka- és egészségügyben felmerülő problémák 	<ul style="list-style-type: none"> • Személyes kapcsolat megteremtésének lehetősége • Rövid időn belüli, rugalmas problémamegoldás, információnyújtás

<ul style="list-style-type: none"> • Elhelyezkedési zavarok, munkába visszaállás, megélhetési problémák 	<ul style="list-style-type: none"> • Álláskeresésben gyakorlati segítségnyújtás, munkahelyteremtés, a helyi vállalkozásokkal kapcsolattartás, információgyűjtés
<ul style="list-style-type: none"> • Mélyszegénységből fakadó technikai háttér hiányosságok, számítógépezői és programismereti hiányosságok 	<ul style="list-style-type: none"> • Technikai, műszaki háttér biztosítása, internet hozzáférési lehetőség, oktatás, tanfolyamok
<ul style="list-style-type: none"> • Testi egészség fontosságának kiemelése 	<ul style="list-style-type: none"> • Egészségügyi állapotfelmérések lebonyolítása, életmód tanácsadás, sportolási lehetőségek biztosítása
<ul style="list-style-type: none"> • Családi kötelek széthullása, lelki egyensúly megbomlása, rossz pszichés állapot a hátrányos körülmények és családi háttér miatt 	<ul style="list-style-type: none"> • Lelki tanácsadás és segélyszolgálat elérésének biztosítása, gyógyító beszélgetések egyéni és csoportos szinten
<ul style="list-style-type: none"> • Elmagányosodás, egymástól való elidegenedés, társas kapcsolatok hiánya, a társadalmi élettől való elzárkózás 	<ul style="list-style-type: none"> • A közösséghez való tartozás felemelő és építő erejének erősítése közösségi programok szervezésével, fórumok, rendezvények tartásával

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet.

Azokat soroljuk a mélyszegénységben élők közé, akik az alábbiak közül legalább kettő kritériumnak megfelelnek:

- legalább három éve munkanélküliek, illetve ezen idő alatt legfeljebb közfoglalkoztatásban vettek részt,
- legfeljebb az általános iskola 9-10. osztályát végezték el, ami mellett esetleg nem piacképes szakképzettséget vagy OKJ-s szakképesítést szereztek,
- aktív korú inaktívak,
- kettőnél több gyermeket nevelnek.

Győrszemere Községi Önkormányzata a közcélú foglalkoztatás, közmunka-programokban való foglalkoztatottság terén előnyben kívánja részesíteni a fenti kritériumoknak megfelelő mélyszegénységben élőket.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

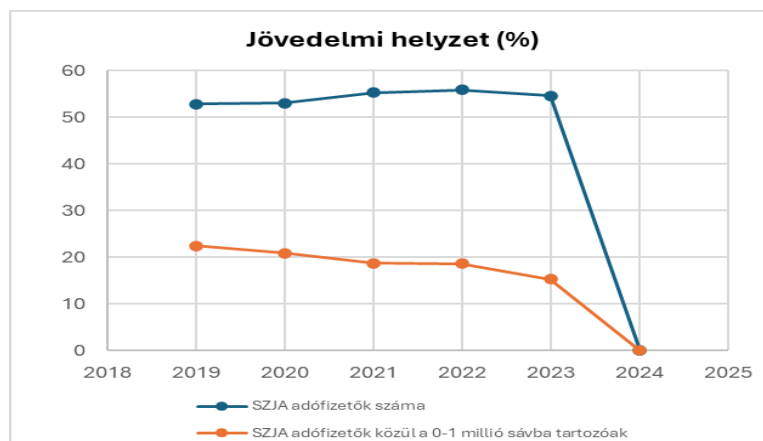
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai

végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Győrszemerén tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, mely településünkön hozzávetőlegesen a nőket és férfiakat együttesen nézve. Okok közé sorolható továbbá a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte is.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	52,81	22,44
2020	53,03	20,89
2021	55,29	18,68
2022	55,80	18,66
2023	54,54	15,28
2024	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-vben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a

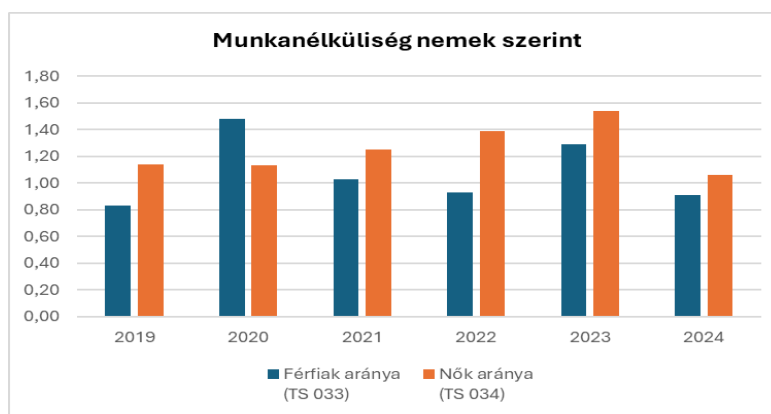
megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A közgazdaságtan megfogalmazása szerint a munkanélküliek és a foglalkoztatottak, vagyis a munkaerő piacán jelen lévők együttesen alkotják a munkaerő-állományt. Különbséget kell tenni regisztrált és a nem regisztrált munkanélküliek között. Előbbiek az illetékes állami hatóságnál – munkaügyi központnál - bejelentkezve, egyrészt az állam számára is figyelemmel kísérhetőek, másrészt jogosultak az ún. munkanélküli ellátások igénybevételére. Utóbbiak ezzel szemben nem regisztráltatják magukat sehol, így támogatást sem vehetnek igénybe és számuk sem határozható meg pontosan.

A településen a regisztrált munkanélküliek számának változását, valamint a regisztrált munkanélküliek munkavállalási korú lakónépességhez viszonyított arányát az alábbi diagramok mutatják:

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	0,83	1,14	0,99%
2020	1,48	1,13	1,31%
2021	1,03	1,25	1,14%
2022	0,93	1,39	1,16%
2023	1,29	1,54	1,42%
2024	0,91	1,06	0,99%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

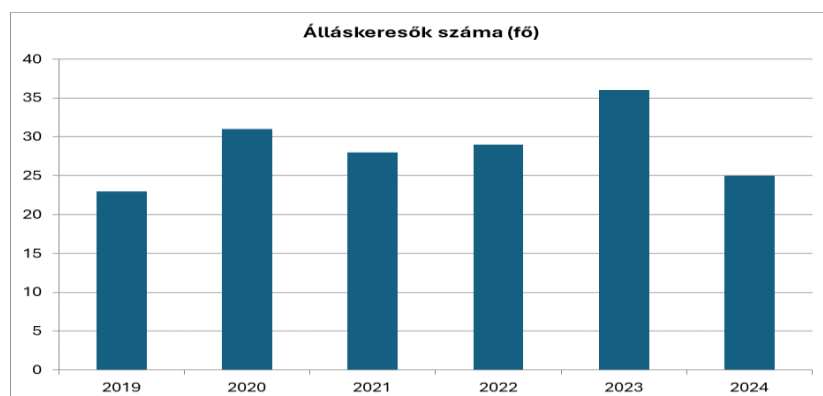
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	23	31	28	29	36	25
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	3,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	13,04%	3,23%	3,57%	3,45%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	5,00	0,00	2,00	2,00	3,00
	%	4,35%	16,13%	0,00%	6,90%	5,56%	12,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	2,00	1,00	4,00	2,00	1,00
	%	21,74%	6,45%	3,57%	13,79%	5,56%	4,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	3,00	5,00	4,00	5,00	3,00
	%	8,70%	9,68%	17,86%	13,79%	13,89%	12,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	3,00	4,00	2,00	3,00	1,00
	%	26,09%	9,68%	14,29%	6,90%	8,33%	4,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	3,00	7,00	2,00	5,00	3,00
	%	4,35%	9,68%	25,00%	6,90%	13,89%	12,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	4,00	0,00	2,00	3,00	3,00
	%	4,35%	12,90%	0,00%	6,90%	8,33%	12,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	1,00	3,00	2,00	3,00	2,00
	%	0,00%	3,23%	10,71%	6,90%	8,33%	8,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	2,00	3,00
	%	4,35%	0,00%	3,57%	0,00%	5,56%	12,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	9,00	6,00	10,00	11,00	6,00
	%	13,04%	29,03%	21,43%	34,48%	30,56%	24,00%

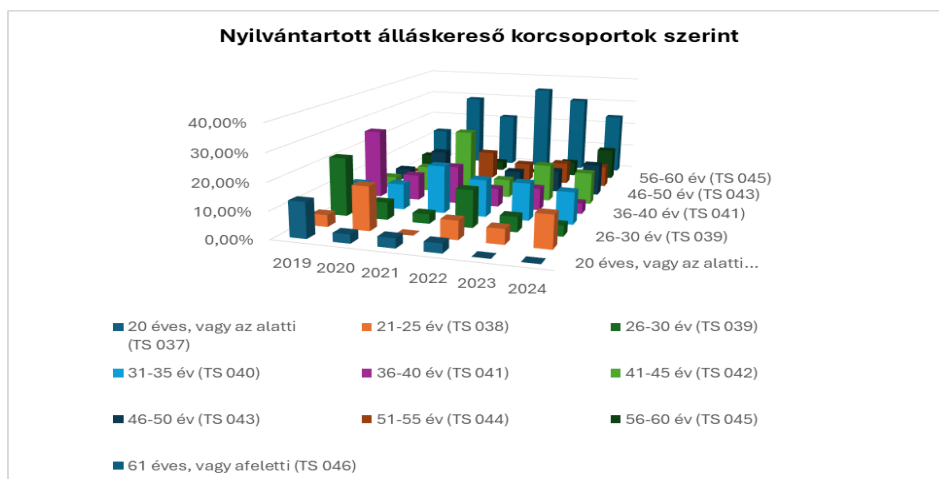
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korú népességben belül a nyilvántartott álláskeresők száma a vizsgált időszakban összességében csökkenő mértékben mutatkozik meg.

A nemek szerinti megoszlást tekintve a férfi és női álláskeresők aránya közel azonossá vált a bázisévhez képest.

A nyilvántartott álláskeresők száma 2024. évben 25 fő. Megfigyelhető a táblázat adataiból kiindulva, hogy a legmagasabb arányt képviseli a munkanélküliek számában az 61 év felettek csoportja, valamint a legkevesebb (0,00%) arányt képviseli a 20 éves vagy az alatti korosztály. A fiatalok körében csökkenő munkanélküliség állapítható meg.

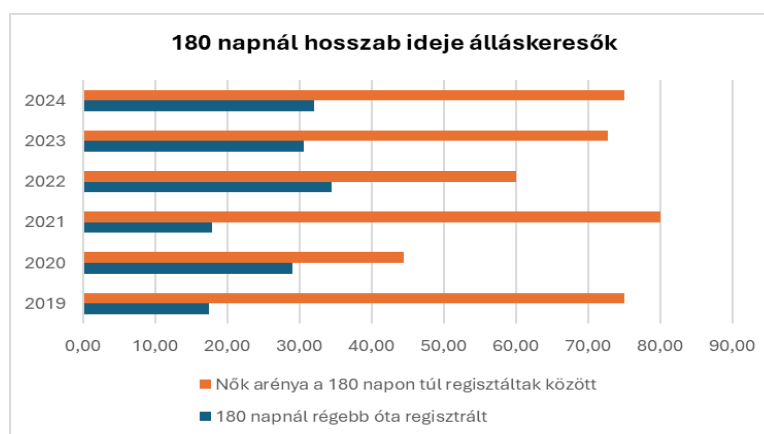

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	17,39	75,00
2020	29,03	44,44
2021	17,86	80,00
2022	34,48	60,00
2023	30,56	72,73
2024	32,00	75,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

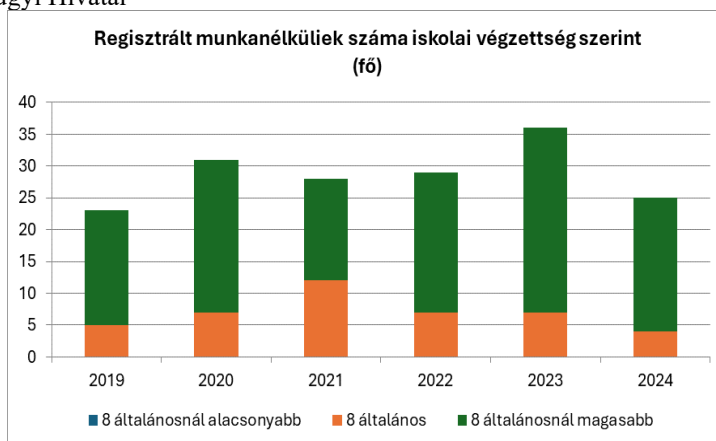
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A munkanélküliek helyzetének vizsgálatakor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az iskolai végzettség szerinti megoszlását, mivel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási szempontból talán a leghátrányosabb helyzetben vannak.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	23	0	0,00%	5	21,74%	18	78,26%
2020	31	0	0,00%	7	22,58%	24	77,42%
2021	28	0	0,00%	12	42,86%	16	57,14%
2022	29	0	0,00%	7	24,14%	22	75,86%
2023	36	0	0,00%	7	19,44%	29	80,56%
2024	25	0	0,00%	4	16,00%	21	84,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva a nyolc általánosanál alacsonyabb végzettségűek aránya 0-ra csökkent. A nyolc általános végzettséggel rendelkezők átlagosan 24,5 %-os arányban mutatkoznak meg, míg a nyolc általánosanál magasabb végzettségűek 76 % körüli arányt képviselnek. Tehát a nyolc általánosanál magasabb végzettséggel rendelkezők száma a legmagasabb a regisztrált álláskeresők között. A nyolc általánost végzett álláskeresők esetében is többnyire a közfoglalkoztatás jelenthet átmeneti esélyt a munkára. Ugyanakkor az általános iskola elvégzése a képzési lehetőségek és képzésre való hajlandóság szempontjából választóvonalat jelent az aluliskolázott álláskeresők között. A felnőttoktatási programok is hozzájárulnak ahhoz, hogy a jobb munkaerő-piaci esélyekkel rendelkező, szakmával és/vagy érettségivel is rendelkezők legyenek jelen nagyobb arányban az álláskeresők között. A nyolc általánosanál alacsonyabb végzettségűek esetében a hiányzó osztály, illetve osztályok megszerzése, és valamely hiányszakma elsajátítása lehetne kézenfekvő megoldást.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése tartósan eredménytelen.

A halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban FHT) részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására jelent jó lehetőséget. Célcsoportja elsősorban a járási hivatalban regisztrált álláskeresők – FHT-ban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők -, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek.

A magas munkanélküliséget igyekszik enyhíteni a közfoglalkoztatás rendszere, amelyet a 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény hozott létre. Összevetve a közfoglalkoztatásban részt vevők számát a település aktív korú népességének nagyságával, látszik, hogy a közfoglalkoztatás nem elégséges szerepet tölt be a település helyi munkaerőjének foglalkoztatásában, ez a foglalkoztatási forma csak részben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás:

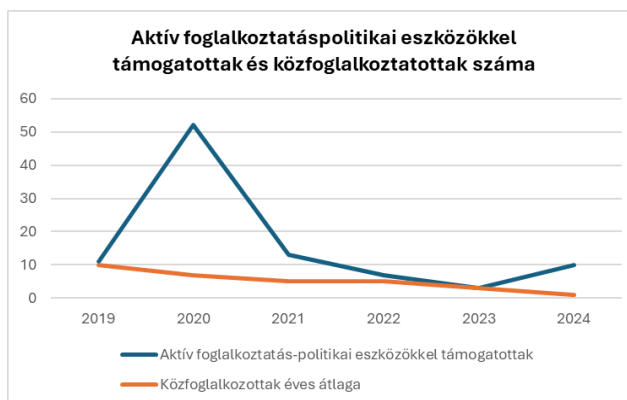
A közfoglalkoztatás célja a településen elsősorban a foglalkoztatás, a közfoglalkoztatási lehetőségek javítása. A program keretében szeretnénk tenni a település szebb és tisztább környezetéért. A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében jelenleg 1 fő foglalkoztatása biztosított, melyből 1 fő munkájával igyekszünk a közterületeket fenntartani, vízelvezető árkokat, parkokat, köztereket karbantartani és az önkormányzati területeken parlagfű mentesítést végezni.

Cél, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbinál fokozottabb mértékben vegyenek részt a programban, annak érdekében, hogy rendszeresen jussanak jövedelemhez. Az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók számára ugyanis a nyílt munkaerőpiacra való visszakérés első lépcsőjét a közfoglalkoztatásban való részvétel jelentheti. Megállapítható, hogy a közfoglalkoztatás a helyi munkaerő foglalkoztatásában jelentős szerepet tölt be, ugyanakkor ez a foglalkoztatási forma részben tudja csak pótolni a hiányzó munkalehetőségeket. A mélyszegénységben élők a közfoglalkoztatásban jelentős szerepet kapnak, ami számukra az egyetlen esélyt jelentheti a munkához jutáshoz – FHT-ban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők- valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek

Az egységes közfoglalkoztatás rendszerének jogi alapján a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (továbbiakban: közfoglalkoztatási törvény) teremtette meg, ez a törvény a közfoglalkoztatás rendszerének legfőbb szabályozója. A közfoglalkoztatási törvény vezette be a közfoglalkoztatási jogviszony intézményét.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	11	10
2020	52	7
2021	13	5
2022	7	5
2023	3	3
2024	10	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Helyben regisztrált főfoglalkozású egyéni vállalkozó 246 fő működik Győrszemerén.

Győrszemere község aktív álláskeresői helyben nem találnak munkát. A lakosság nagy része eljár dolgozni más településre, legfőképpen Győrbe ingáznak, mivel közel van és nagy a munkaerő felvevő képessége is. Helyközi és távolsági buszjárat közlekedik Győr irányába, napi több alkalommal, igazodva a 3 műszakos munkarendhez, valamint nagyobb cégek maguk is indítanak „külön” buszjáratokat, több település érintésével a munkavállalók munkahelyükre szállításuk okán.

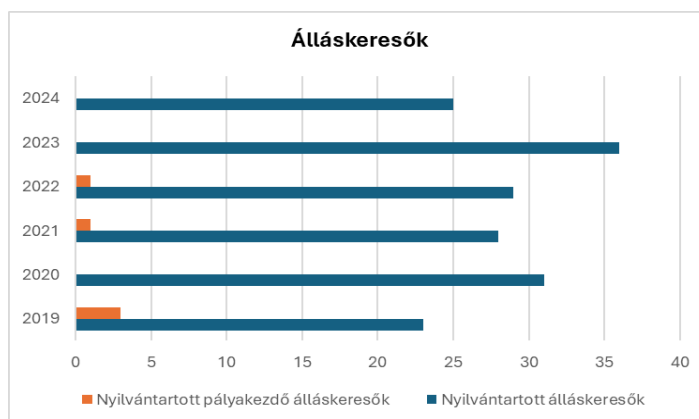
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását és a foglalkoztatást elősegítő programokat, képzéseket a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatalának Járási Munkaügyi Kirendeltségének segítségével tudjuk megvalósítani. Ezek többsége Győr városában kerül megszervezésre.

Győrszemerén a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma jelenleg 0 fő.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	23	3
2020	31	0
2021	28	1
2022	29	1
2023	36	0
2024	25	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hiv.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatalának Járási Munkaügyi Kirendeltsége nyújtja a legnagyobb segítséget.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők és a településen kis létszámban élő romák foglalkoztatásában jelentős szerepet kap a közfoglalkoztatási program. Ezen csoport jelentős részének a közfoglalkoztatás jelenthetné az egyetlen reális esélyt a munkavállalásra.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs tudomásunk olyan esetről, amelynek során hátrányos megkülönböztetés ért volna a munka világában bármely helyi munkavállalót. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy Győrszemerén a hátrányos megkülönböztetés nem jelenik meg a foglalkoztatás terén, csupán annyit tudunk, hogy ilyen eset nem került nyilvánosságra, ez irányú felmérés pedig nem készült településünkön. Az esetleges diszkriminációs gyakorlat megelőzése vagy visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, a tájékoztató kampányok, szükség esetén az Alapvető Jogok Biztosának bevonása, illetve területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei településünkön adottak. Az általános iskolai képzés során évről évre egyre hangsúlyosabb szerepet kap a digitális eszközök alkalmazása, illetve a diákok informatikai ismereteinek bővítése. A fiatalok körében tehát elmondható, hogy minden lehetőség adott a digitális ismeretek megszerzésére, bővítésére, illetve az ehhez szükséges eszközökhöz való hozzáférésre. A fiatalok esetében inkább a közösségi oldalak használatának veszélyei, azok felismerése és kezelése, a digitális függőség kialakulásának veszélye, az *online bullying* jelensége jelenthet olyan problémát, amelynek terén nem elsősorban a digitális ismeretek, hanem sokkal inkább az online tudatosság, az internet-biztonság elsajátítása szükséges. Bár ezek a kérdések az iskolai oktatás során is egyre inkább előkerülnek, valószínűleg szükséges további célzott intézkedésekkel, programokkal fokozni a fiatalok védelmét, csökkenteni online kiszolgáltatottság mértékét.

A digitális szakadék elsősorban az idősebb korosztályhoz tartozók körében a legnagyobb a többségi társadalomhoz képest.

Nem szabad megfélemedkezni arról sem, hogy évről évre növekszik az online ügyintézés jelentősége, azaz egyre több ügyben egyre nagyobb mértékben kell használnunk az internetet, a különböző online felületeket. Egyre tájékozottabbnak kell lennünk, hogy milyen ügyeinkben tudunk online eljárni. A mai világban szinte nélkülözhetetlen, hogy saját Ügyfélkapuval rendelkezünk és azt érdemben használni is tudjuk. Szinte minden korosztály körében sokan lehetnek, akik mindezzel kapcsolatban nem elég tájékozottak, illetve nem elég rutinosak. Az online ügyintézéssel kapcsolatos kompetenciafejlesztés tehát fontos feladat, ennek hiányában a most lemaradók a jövőben leszakadókká válhatnak a digitális világ gyors fejlődése miatt.

Összeségében a településen élők számára biztosított a hozzáférés a digitális ismeretek megszerzéséhez és az ahhoz szükséges eszközökhöz, de a további programok és fejlesztések szinte minden korcsoport tekintetében szükségesek lehetnek a jövőben.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A települési önkormányzat szociális helyzetük és rászorultságuk alapján pénzübeli, vagy természetbeni ellátásban részesíti a rászorulókat. A képviselő-testület szociális rászorultság esetén:

Pénzübeli ellátásként:

- Települési támogatást,
- Rendkívüli települési támogatást,

Természetben nyújtott szociális ellátásként:

- Köztemetést,
- Születési támogatást

Szociális szolgáltatásként, alapszolgáltatásként:

- Étkeztetést biztosít.

A képviselő-testület a rendeletében, a rászorultságtól függően azok részére állapítja meg az ellátásokat, akiknek átmenetileg veszélyeztetett a megélhetésük, vagy hátrányos helyzetük miatt tartósan létfenntartási gondokkal küzdenek és hátrányos helyzetüket nem életvitelükkel idézték elő. Fenti ellátási formák célja, hogy a különböző problémák miatt veszélyhelyzetbe kerülő személyek,

családok vonatkozásában hozzájáruljon a helyzet megoldásához, az azt kiváltó okok felszámolásához.

A fent felsorolt támogatási formák közül a települési támogatás érdemel kiemelés, mivel az fordul elő leggyakrabban településünkön, így célszerűségi okokból a 3.4. fejezetben kerül az részletes kifejtésre.

Rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás 2013. január 1. napjától a járási hivatal hatáskörébe került át.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	23	1,05%	14	60,87%
2020	31	1,39%	24	77,42%
2021	28	1,18%	20	71,43%
2022	29	1,23%	21	72,41%
2023	36	1,50%	29	80,56%
2024	25	1,03%	14	56,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

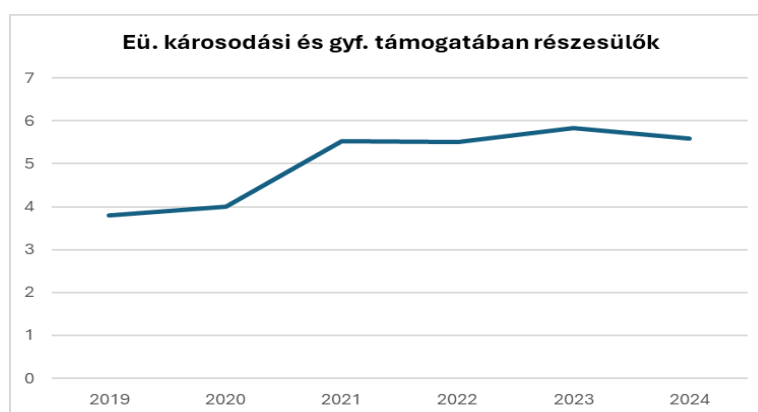
3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	0	0,00%	0	0,00%	14	60,87%
2020	0	0,00%	0	0,26%	24	77,42%
2021	0	0,00%	0	0,82%	20	71,43%
2022	0	0,00%	0	0,59%	21	72,41%
2023	0	0,00%	0	0,00%	29	80,56%
2024	0	0,00%	0	0,00%	14	56,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hiv.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	4
2020	4
2021	6
2022	6
2023	6
2024	6

Forrás: TeIR, KSH

Összességében elmondható, hogy számos pénzbeli és természetbeni ellátás áll rendelkezésre azok számára, akik átmeneti vagy tartós jelleggel kiszorultak a munkaerőpiacról. Ezen ellátások nagyrészt lefedik azon élethelyzeteket, amelyekben a munkavállalás nehézséget okozhat, illetve amelyekben rövidebb-hosszabb ideig anyagi problémák állhatnak fenn az egyén vagy család életében.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni ugyanakkor, hogy számos ellátás az öregségi nyugdíjminimum összegének bizonyos százalékában van megállapítva, ám ez az összeg már több mint egy évtizede nem emelkedett, ezért a pénzbeli ellátások összege sem minden esetben tekinthető elégségesnek.

Az ellátások hatásosságáról, hatékonyságáról számos tanulmány értekezik, az önkormányzat felelőssége sokkal inkább abban áll, hogy a meglévő ellátásokhoz való hozzáférést elősegítse minden jogosult számára függetlenül az ellátás típusától, vagy a folyósító szervtől. Ennek

érdekében az érintettek megfelelő tájékoztatása, a településen belüli információáramlás és az egyes intézmények közti szoros együttműködés elengedhetetlen.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakhatás kérdésköre fontos az esélyegyenlőség elősegítése és az egyenlő bánásmód biztosítása szempontjából, s e tekintetben a helyi önkormányzatok jelentős mértékű felelősséggel bírnak. Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény 26.§-a az alábbiak szerint szabályozza, hogy mit jelent az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a lakhatás tekintetében.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen a törvény 8. §-ában meghatározott tulajdonságok szerint egyes személyeket:

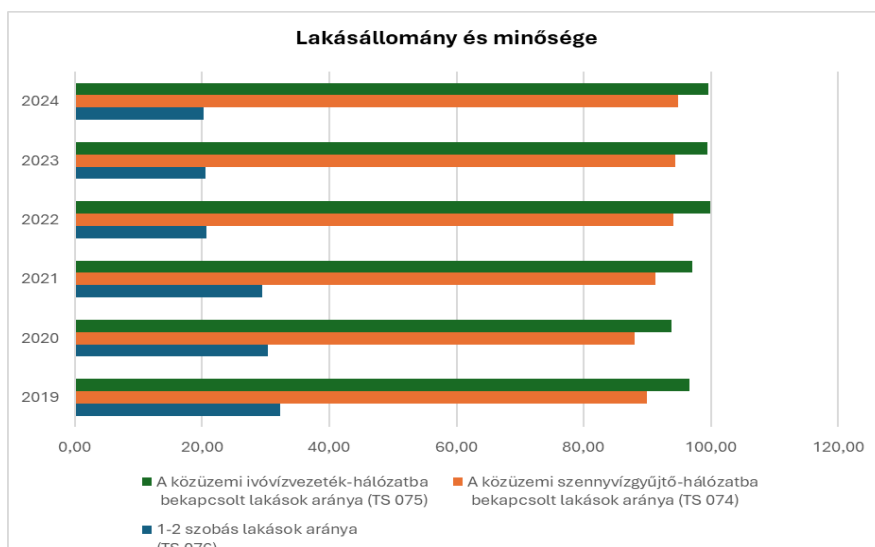
- közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetéssel sújtani a lakhatást segítő állami vagy önkormányzati támogatások, kedvezmények vagy kamattámogatás nyújtásával
- kapcsolatosan
- hátrányos helyzetbe hozni az állami vagy önkormányzati tulajdonú lakások és építési telkek értékesítése vagy bérbeadása feltételeinek meghatározása során.

A következő adatokból látható, hogy a győrszemerei lakásállomány évenként növekvő tendenciát mutat, ahogy az épített lakások száma és 1000 lakásra jutó száma is. Ezekhez a folyamatokhoz valószínűleg nagymértékben hozzájárult a megelőző időszak családtámogatási rendszerének bővítése, a számos támogatási forma, mellyel a magyar állam a családok otthonteremtését kívánta elősegíteni (pl. Babaváró hitel, Családok Otthonteremtési Kedvezménye stb.) Bár a támogatások „mellékhatásaként” értékük beépülni látszik az ingatlan – és építőanyagárakba, s ennek orvoslására már központi intézkedések is folyamatban vannak, ezek a támogatások vitathatatlanul nagymértékben járulnak hozzá családok lakhatási helyzetének javításához.

Az adatokból úgy tűnik, Győrszemere népszerű célpontja az otthonteremtésnek, ez elmúlt időszakban számos családi ház-építés vagy felújítás történt, vagy van folyamatban. Az egy-két szobás lakások aránya csökkent. Az ivóvíz- és szennyvíz-hálózatba bekapcsolt lakások aránya kismértékben nőtt.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	1206	23	19,07	32,26	89,97	96,60
2020	1283	77	60,02	30,32	88,07	93,84
2021	1318	35	26,56	29,51	91,27	97,04
2022	1321	28	21,20	20,74	94,02	99,85
2023	1345	24	17,84	20,45	94,35	99,41
2024	1362	17	12,48	20,26	94,79	99,56

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkorm.adat

a) bérlakás-állomány

Bérlakásállománnyal, illetve szociális lakásállománnyal nem rendelkezik az település önkormányzata.

b) szociális lakhatás

Györszemere községi Önkormányzat nem rendelkezik saját tulajdonú szociális lakásállománnyal.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs tudomásunk a településen lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanról.

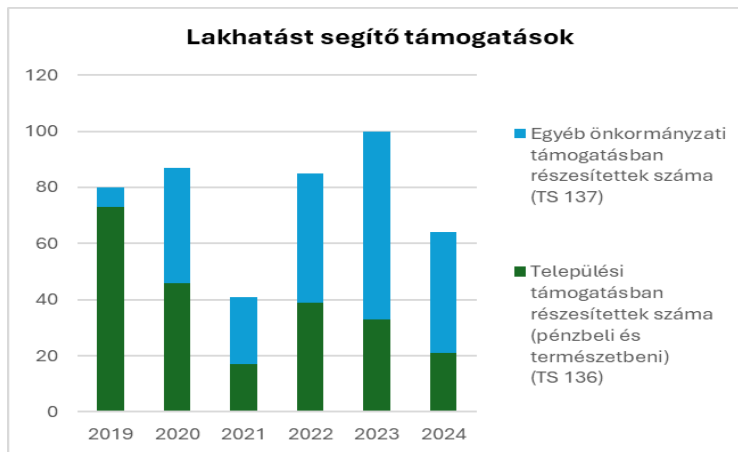
d) lakhatást segítő támogatások

Komoly problémát jelent a hátrányos helyzetű, különösen a munkájukat elvesztő, alacsony jövedelemre szert tevő családoknál az eladósodás problémája. Ez a réteg veszítheti el lakását, náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A települési önkormányzat a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez nyújt hozzájárulást. A települési támogatás - a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez - a villanyáram-, és a gázfogyasztás rendszeres kiadásának teljesítését segítő ellátási forma.

Adósságsökkentési támogatás a településen nincs.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	73	7
2020	46	41
2021	17	24
2022	39	46
2023	33	67
2024	21	43

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodottság mértékét illetően nincsenek adataink, csupán becsléseket tehetünk. Általánosságban elmondható, hogy a lakhatás, a lakásfenntartással kapcsolatos rendszeres kiadások viselése, illetve a lakáscélú hiteltörlesztés hatalmas terhet jelent a családok számára.

Statisztikai adatokkal ugyan nem rendelkezünk, de tapasztalatból tudjuk, hogy a településünkön is több esetben előfordult, hogy ingatlanok végrehajtás keretében kerültek értékesítésre, ami arra utal, hogy több háztartás is jelentős mértékben eladósodott.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Sajnos több olyan esetről is tudomásunk van, ahol a lakhatási lehetőség veszélyeztetettsége felmerülhet, ezek a helyzetek könnyen vezethetnek kilakoltatáshoz, így érdemes figyelmet fordítani megelőzésük, kezelésük mikéntjére. A hajléktalanság problémájában településünk szerencsére nem érintett.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A Központi Statisztikai Hivatal által végzett népszámlálás adatai alapján azokat a területeket nevezzük szegregátumoknak, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya magasabb, mint 50 százalék (mindkét mutató esetében)

Azok a területek, ahol a lakosok számának legalább 40 százaléka a fent említett mutatók szerint alacsony státuszú, veszélyeztetett területnek minősülnek. Ezen meghatározás alapján Györszemerén nem található olyan terület, amely szegregátumnak minősülne, és olyan területekről sincs tudomásunk melyek a szegregációval veszélyeztetettek lennének.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) *az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés*

Az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátással összefüggésben érvényesíteni kell különösen az egészségügyi szolgáltatásnyújtás, ezen belül

- betegségmegelőző programokban és szűrővizsgálatokon való részvétel
- gyógyító-megelőző ellátás,
- tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata,
- az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. §-a értelmében a települési önkormányzat egészségügyi alapellátás keretében gondoskodik:

- a háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátásról,
- fogorvosi alapellátásról
- az alapellátáshoz kapcsolódó házi orvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról, és
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociális törvény 56. § (1) és (2) bekezdése kimondja, hogy a szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, illetve az önkormányzatok nyújtják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az Szt. 57. §. (1) bekezdése szerint szociális alapszolgáltatások:

- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás
- az étkeztetés
- a házi segítségnyújtás,

- a családsegítés,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- közösségi ellátások,
- támogató szolgáltatás,
- az utcai szociális munka,
- nappali ellátás.

Az Szt. 57. § (2) bekezdése szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást az alábbi intézmények nyújtják:

- az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- rehabilitációs intézmény,
- lakóotthon,
- az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény,
- a támogatott lakhatás,
- az egyéb speciális szociális intézmény.

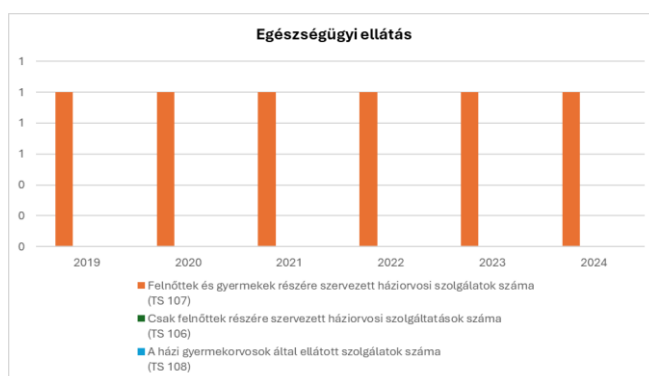
Ahogy látható, az egészségügyi alapellátások helyben elérhetőek a győrszemerei lakosok számára. A házi orvosi ellátás két településrészen is megtalálható, megközelítése könnyű, saját parkolóval rendelkezik mindkettő.

Az alábbi táblázatból látható, hogy a házi orvosi és házi gyermekorvosi szolgálatok számában nem következett be változás az elmúlt években.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	1	62	8,10
2020	1	0	0	1	53	8,42
2021	1	0	0	1	45	6,08
2022	1	0	0	1	51	4,48
2023	1	0	0	1	51	5,00
2024	1	0	0	1	57	5,03

Forrás: KSH, Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők számával kapcsolatosan 2017-től állnak rendelkezésünkre adatok. Ezekből láthatjuk, hogy 2023-ig évről évre csökkent a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma, viszont 2024. évtől számukban emelkedés figyelhető meg. Az ápolási díjban részesített személyek számát illetően elmondható, hogy emelkedés látható a számukat tekintve.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, kora-gyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján is igénybe vehetők. Az iskola egészségügyi tevékenység keretén belül a gyermekeknél, tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fej tetvességi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, csoportos egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Napjainkban egyre több és több gyermek válik érintetté olyan fejlődésbeli problémákban (pl: beszédhibák, tanulási, magatartási, beilleszkedési nehézségek, mozgásszervi rendellenességek) amelyek Győr-Moson-Sopron Vármegyei Pedagógia Szakszolgálat Téti Székhely Intézménye segítségét igénylik. E Szakszolgálat a korai fejlesztés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés biztosítása keretében az étrend-tervezésre a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben meghatározott szabályok az irányadók.

Az Eatrend Arrabona Zrt a bölcsődében, az óvodában, valamint az iskolában is biztosítja a közétkeztetést, amelyben az anyagi lehetőségeknek megfelelően változatos étkezéseket kínál. Mindez azért is fontos, mert a tartósan rossz anyagi helyzetben lévő családokból származó gyermekek számára az elsődleges tápanyagforrást a közétkeztetés jelenti. Kiemelt fontosságú tehát, hogy számukra az egészséges étrend biztosítva legyen.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az iskolába járó gyerekek az intézményekben veszik ki részüket a sportból. Győrszemerén az önkormányzat, az intézmények, a civil szervezetek számos programot szerveznek. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a kerület fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások közül helyben étkeztetés, a házi segítségnyújtás valamint a család- és gyermekjóléti szolgáltatás érhető el.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs tevékenységet elsősorban a Győr-Moson- Sopron Vármegyei Rendőrkapitányság lát el.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A fenti szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, az Önkormányzat és az általa fenntartott intézmények ellen ilyen ügyben eljárás nem indult.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Míg az egyenlő bánásmódhoz való jog mindenkit megillet, addig az esélyegyenlőség biztosítása a jogalkotó részéről külön intézkedések, jogszabályi rendelkezések megtételét követeli meg. Ezeket nevezzük általában pozitív intézkedéseknek. Nyilvánvaló tehát, hogy nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését a hátrányos helyzetű csoportok számára esélyteremtő pozitív intézkedések meghozatala. Az Ebkv. 11. § (1) bekezdése előnyben részesítés címszó alatt megfogalmazza, hogy nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését az a rendelkezés, amely egy kifejezetten megjelölt társadalmi csoport tárgyilagos értékelésen alapuló esélyegyenlőtlenségének felszámolására irányul, ha az törvényen vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeleten, illetve kollektív szerződésen alapul és határozott időre vagy határozott feltétel bekövetkeztéig szól.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat célzó ellátások általában véve is pozitív intézkedésekkel segítik a rászorulókat, a pozitív megkülönböztetést szükség esetén az eljárások, illetve a szolgáltatások nyújtása során érvényesíti az Önkormányzat, illetve a szolgáltató intézmény annak érdekében, hogy a leghátrányosabb helyzetben lévőköt kompenzálja, esélyegyenlőségüket biztosítsa.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7. Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a/ közösségi élet szinterei, fórumai;

A közelet elsődleges szinterei a különböző települési rendezvények, amelyek egész évben teret adnak a közösségi élet gyakorlására.

Könyvtár: Hetente kettő nap, keddenként 14-16 óráig, csütörtökön pedig 17-18 óráig várja az olvasni vágyókat.

A közösségi élet intézményi szintérét a Faludy György Közösségi Ház (IKSZT) adja.

Településünkön az alábbi állandó programokkal színesítjük a lakosság életét: A közösségi élet intézményi szintérét a Faludy György Közösségi Ház (IKSZT) adja.

Településünkön az alábbi állandó programokkal színesítjük a lakosság életét:

Tevékenységek, amelyek megvalósultak:

1. Állandó programok:

- A közösségi ház otthont ad minden héten különböző sporttevékenységeknek: jóga, torna.
- Minden héten szerdán baba-mama klub várja a szülőket és gyermekeket 3 éves korig.
- Családi klub várja havonta a kicsiket, nagyokat, csocsóval, activityvel, focibajnoksággal, kincskereséssel, mindig valami új játékkal, mókával!
- Hetente kézműves foglalkozás valamennyi korosztálynak.

2. Évente megrendezett események:

- Januárban a Magyar Kultúra Napja alkalmából minden évben az irodalmi, művészi életben neves előadókat hívnak meg.
- Február körül kerül megrendezésre egy borkostoló, ahol a meghívott borász egy előadás keretein belül mesél a mesterség fortélyairól, családi hagyományokról, boraik kultúrájáról. Volt már vendég Luka Enikő Sopronból, illetve a Szászi Pince tulajdonosa Szászi Endre Szigligetről.
- Májusban az iskolai gyereknapon is igyekszik a közösségi ház részt vállalni a programok lebonyolításában.
- Néhány éve augusztus 20-i hétvégén kerül megrendezésre a Tündér-tó fesztivál, a gyerekek nagy örömeire játékos, családi programokkal, vetélkedőkkel.
- Szeptember harmadik szombatján kerül megrendezésre a szüreti nap. Lovas felvonulás nyitja meg a rendezvényt, majd a környékről hívtak amatőr előadókat, illetve neves fellépőket,

színészek, énekesek színesítik az eseményt. A falu egy elhunyt polgárjára emlékezve kerül meghirdetésre a főzőverseny, melyen 10-12 csapat indul.

- Novemberben a Márton-napon kézműves foglalkozással, gyermekműsorral, lámpás felvonulással, tökfáragással, tábortűz gyújtással, forralt borral, zsíros kenyérral várják a helyi lakosokat.
- Decemberben felállítják a tűzoltók a falu kültéri karácsonyfáját. Minden éven az adventi program keretein belül kézműves foglalkozás van a gyerekeknek, egy kis zenés műsorral és utána saját kezűleg süteményt készítenek a gyerekek.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	237	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) *közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;*

Etnikai bonyodalomról nem beszélhetünk. Akik itt élnek, igyekeznek beilleszkedni a település életébe, a korok közötti együttélés sem okoz gondot.

- c) *helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;*

A civil szervezetek munkájukkal is enyhítik a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben jelen van, akik a község rendezvényein való részvétellel, munkájukkal segítik elő a programok sikeres megvalósulását. Az önkéntes programok egyrészt lehetőséget nyújtanak arra, hogy az önkéntesek tudást, tapasztalatot szerezzenek a programban vállalt tevékenységi területeken.

- d) *a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;*

A roma nemzetiségi önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a roma nemzetiségű gyermekek óvodai nevelésének és iskolai oktatásának helyzetét. Ennek érdekében szorosan együttműködik az óvoda és iskola vezetésével, nevelő- és tantestületével. A felmerülő problémák, gondok megoldásában segítséget, illetőleg közvetítői tevékenységet végez a családok, szülők, illetve az iskola között. Rendszeresen nyújt a beiskolázással kapcsolatos nehézségek megoldásához segítséget (iskolai szerek és ruházat beszerzése, biztosítása) a roma családoknak, illetve szervez üdültetést, valamint mikulás és karácsonyi ünnepséget a roma gyermekek részére. A roma önkormányzat képviselő-testülete együttműködik a helyi települési önkormányzat képviselő-

testületével, azon problémák megoldása érdekében, amelyek már nem óvodai, iskolai szintű egyeztetést, együttműködést kívánnak. A testületek közötti együttműködés korrektnek és hatékonynak mondató. A képviselő-testületek kölcsönösen segítik egymás munkáját, annak érdekében, hogy a problémák kialakulását megelőzzék, illetőleg rövid időn belül megoldják. A helyi önkormányzat térítésmentesen biztosítja a nemzetiségi önkormányzat feladatellátásához szükséges tárgyi és technikai eszközök igénybevételének lehetőségét, illetőleg a működés személyi és adminisztrációs feltételeit.

A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat és a Győrszemere Községi Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.
- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

e) helyi lakossági önszerveződések;

A helyi lakosság időről időre megvalósít valamilyen önszerveződést, ami a közösségben rejlő potenciál jelentőségét jelzi (Patkódombi játszótéren faültetés)

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma nemzetiségi önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a roma nemzetiségű gyermekek óvodai nevelésének és iskolai oktatásának helyzetét. Ennek érdekében szorosan együttműködik az óvoda és iskola vezetésével, nevelő- és tantestületével. A felmerülő problémák, gondok megoldásában segítséget, illetőleg közvetítői tevékenységet végez a családok, szülők, illetve az iskola között. Rendszeresen nyújt a beiskolázással kapcsolatos nehézségek megoldásához segítséget (iskolai szerek és ruházat beszerzése, biztosítása) a roma családoknak, illetve szervez üdültetést, valamint mikulás és karácsonyi ünnepséget a roma gyermekek részére. A roma önkormányzat képviselő-testülete együttműködik a helyi települési önkormányzat képviselő-testületével, azon problémák megoldása érdekében, amelyek már nem óvodai, iskolai szintű egyeztetést, együttműködést kívánnak. A testületek közötti együttműködés korrektnek és hatékonynak mondató. A képviselő-testületek kölcsönösen segítik egymás munkáját, annak érdekében, hogy a problémák kialakulását megelőzzék, illetőleg rövid időn belül megoldják. A helyi önkormányzat térítésmentesen biztosítja a nemzetiségi önkormányzat feladatellátásához szükséges tárgyi és technikai eszközök igénybevételének lehetőségét, illetőleg a működés személyi és adminisztrációs feltételeit.

A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat és a Győrszemere Községi Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.

- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Romákról, mélyszegénységben élőkről nincs megfelelő adatbázis	Nyilvántartások folyamatos frissítése, adatgyűjtés, intézmények közti információáramlás erősítése-
A hosszabb ideje közfoglalkoztatásban dolgozók kijutása az elsődleges munkaerőpiacra nagyon nehéz	Mentorálási segítség igénybevétele

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek helyzetét, jogait illetően számos nemzetközi egyezmény tartalmaz lényeges megállapításokat, amelyek iránymutatásként szolgálnak a hazai jogalkotás számára. Ezek közül talán a legfontosabb az 1989-ben született, a Gyermekek jogairól szóló New York-i Egyezmény amelyet Magyarország 1990-ben írt alá, majd az 1991. évi LXIV. törvénnyel hirdetett ki. Ennek részes tagállamai, felismerve a gyermekek speciális helyzetét és szükségleteit, számos gyermekjogi kérdésben megállapodást kötnek. Az Egyezmény kimondja például, hogy részes tagállamai tiszteletben tartják és biztosítják a joghatóságuk alá tartozó gyermekek számára az Egyezményben lefektetett jogokat minden megkülönböztetés, nevezetesen a gyermeknek vagy szüleinek vagy törvényes képviselőjének faja, színe, neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nemzeti, nemzetiségi vagy társadalmi származása, vagyoni helyzete, cselekvőképtelensége, születési vagy egyéb helyzete szerinti különbségtétel nélkül. A hazai jogszabályok az Egyezménnyel összhangban készültek.

Legmagasabb szinten az Alaptörvény fekteti le, hogy Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket (Alaptörvény, XV. cikk (5) bekezdés), illetve, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz (Alaptörvény, XVI. cikk (1) bekezdés). Törvényi szinten a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyermekvédelmi törvény vagy Gyvt.) valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény is biztosít külön jogokat a kiskorúak számára.

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 835	1 844	3679	49,88%	50,12%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			155	4,21%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	340	329	669	9,24%	8,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	59	49	108	1,60%	1,33%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A *veszélyeztetettség* fogalmát a Gyermekvédelmi törvény 5. § n) pontja tisztázza. E szerint a veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás

vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A *védelembe vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 15. § (4) bekezdés b) pont és 68. § (1) bekezdés)

Hátrányos helyzetű a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése alapján az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége (ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről, vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik)
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága (ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy),
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei (ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.)

Halmazottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentebb meghatározott három körülmény közül legalább kettő fennáll,
- nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt (Gyvt. 67/A. § (2) bekezdése)

A gyermekek védelme olyan tevékenység, mely a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére, illetve megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányul.

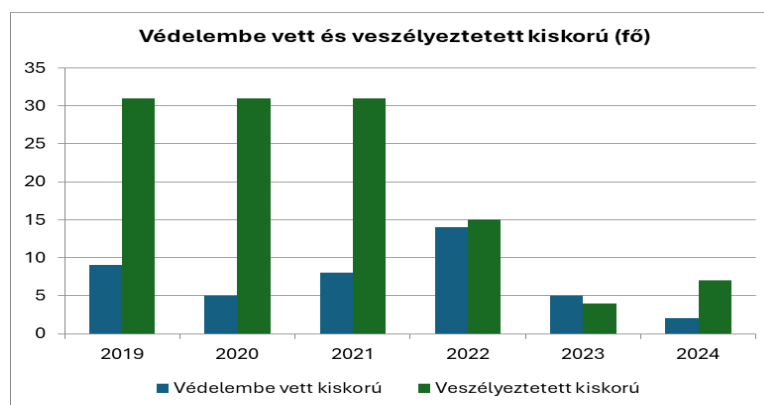
A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ban meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat (Gyvt. 14. § (1) (2) (3) bekezdés) A gyermekvédelmi törvény kimondja, hogy a gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. (Gyvt. 3.§ (2) bekezdés)

Györszemerén a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek száma ingadozónak mondható, az ingadozás részben annak is betudható, hogy az alábbi táblázatban és ábrán látható adatok csupán az adott év december 31-i állapotát jelenítik meg. Ahogy látható, a veszélyeztetett gyermekek száma magasabb, mint a védelembe vetteké, mivel a veszélyeztetettség sok esetben a család- és gyermekjóléti szolgáltatás önkéntes igénybevételével is kezelhető, azonban azokban az esetekben, mikor ez a típusú ellátás már nem elégséges, hatósági intézkedésre (védelembe vétel) kerül sor. A védelembe vettek tehát azok a gyermekek, akik a veszélyeztetettek körül kerülnek ki, mint hatósági intézkedésben érintett kiskorúak. Az ő esetükben a veszélyeztetettség súlyosabb, nehezebben kezelhető problémát jelent, ezért kötelező magatartásszabályok elrendelése mellett a gyámhatóság védelembe veszi őket. A védelembe vettek száma jóval alacsonyabb, mint a veszélyeztetetteké, ami arra enged következtetni, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat igyekszik az önkéntességen alapuló együttműködés keretében segíteni a családokat a felmerült problémák megoldásában, a hatóság bevonására csak a legszükségesebb esetekben kerül sor.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	9	31
2020	5	31
2021	8	31
2022	14	15
2023	5	4
2024	2	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) való jogosultság lényege, hogy az anyagi nehézségekkel küszködő családok számára megkönnyítse a gyermek(ek) ellátását. Az RGYK alapján a gyermek számos jogszabályban definiált kedvezményre lesz jogosult. A Gyvt. 19. § (1) bekezdése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a törvényben meghatározott egyéb feltételeknek – szünidei gyermekétkeztetésnek.
- meghatározott természetbeni támogatásnak (fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány) és
- a törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A Gyvt. 19. § (2) bekezdése alapján a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, ha gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

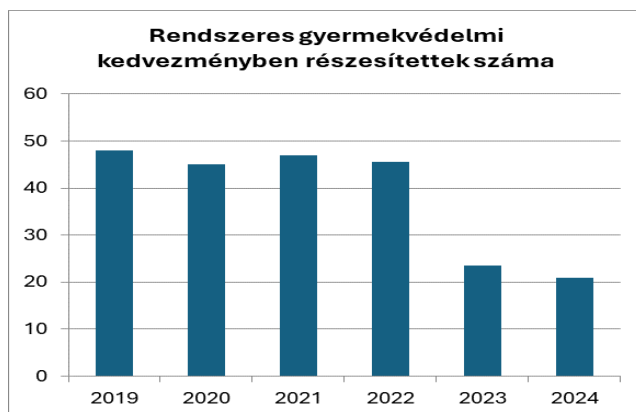
- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 145 %-át, - ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy – ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy – ha nagykorúvá vált gyermek középfokú nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be; és a nagykorúvá válását megelőző nap között időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult; (Gyvt. 20. § (2) bekezdés)
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135 %-át az előző pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a gyermekvédelmi törvényben meghatározott értéket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot főszabály szerint egy év időtartamra állapítják meg.

Az alábbi táblázat és ábra szemlélteti, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma az utóbbi években csökkenést mutat.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	48
2020	45
2021	47
2022	46
2023	24
2024	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

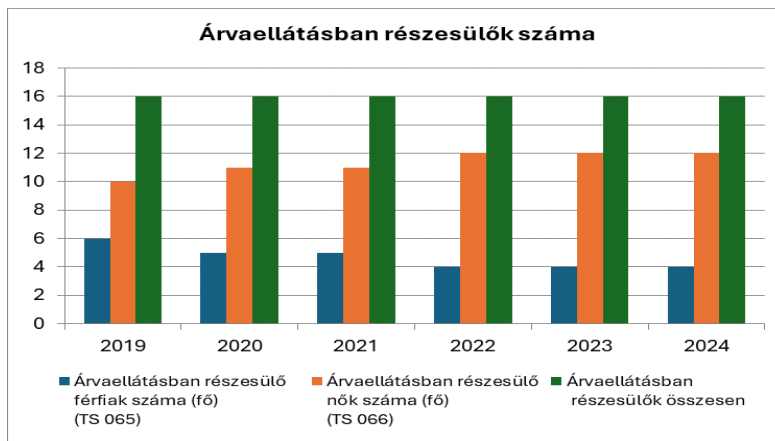
A 7/2020. (VII.31.) önkormányzati rendelet (amely a szociális ellátások helyi szabályairól szól) alapján a gyermek születésekor egyszeri természetbeni támogatás nyújtható a gyermeket saját háztartásában nevelő törvényes képviselő részére. Az árvaellátás az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíj jogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás, melynek szabályait az 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) határozza meg. Az árvaellátás alapvetően a gyermek 16. életévének betöltéséig jár, kivéve, ha nappali rendszerű oktatásban vesz részt a gyermek, ebben az esetben legfeljebb 25. életévének betöltéséig jár (Tny. 55.§)

Az árvaellátás összege gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna. A nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek, akinek mindkét szülője elhunyt, illetve akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű. (Tny. 56. § (1) és (2) bek.)

Györszemerén az árvaellátásban részesülők száma 16 fő volt a 2024-es évben. Az árvaellátásban részesülők közt a nők vannak nagyobb arányban. Ugyanakkor elmondható, hogy településünkön nincsenek jelen nagy számban olyan gyermekek, fiatalok, akiknek esetében a szülő halála miatt árvaellátás jár.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	6	10	16
2020	5	11	16
2021	5	11	16
2022	4	12	16
2023	4	12	16
2024	4	12	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A Gyvt. 2015. szeptember 1-től hatályos módosítása alapján jelentősen bővült azokban a gyermekeknek a köre, akik számára ingyenes a bölcsődei, óvodai étkezés. A jogszabályváltozás Komoly segítséget jelentett elsősorban azoknak az alacsony jövedelemmel rendelkező családoknak, akik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre pár ezer forint különbözet miatt nem voltak jogosultak, és más kedvezményezett körbe sem este bele. Az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályokat a gyermekvédelmi törvény határozza meg az alábbiak szerint:

A Gyvt: 21/B. § (1) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban és, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói , egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130 %-át vagy
- nevelésbe vették,
- az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették;
- az előző két pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha nevelésbe vették, vagy utógondozói ellátásban részesül (Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés)

A Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50 %-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
- bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben vagy bármely évfolyamon nappali rendszerű oktatásban részesülő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Az ingyenes/kedvezményes gyermekétkeztetés igénybevételének jogcíme általában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, a családban három vagy több gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, a családban három vagy több gyermek nevelkedése, illetve tartós betegsége és fogyatékkosság, valamint az, ha a gyermek nevelésbe vétel alatt áll.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	66	38.	36	145	n.a.	n.a.
2018	70.	58.	29	142	n.a.	n.a.
2019	63	17	46	138	n.a.	n.a.
2020	58	19	40	143.	n.a.	n.a.
2021	60	18	38	141	n.a.	n.a.
2022	70	21	42	145	n.a.	n.a.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számát illetően nem áll rendelkezésünkre adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Külföldről visszatért, magyar állampolgársággal rendelkező vagy nem rendelkező, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek jellemzőiről nem áll rendelkezésünkre adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Községünkben nem található szegregátumnak minősülő terület, így helyi gyermekek nem élnek telepszerű, szegregált lakókörnyezetben.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Ahogy már említettük, Györszemerén csekély számú gyermek esetében került megállapításra a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet, a fogyatékkal élő gyermekek számáról pedig nincs pontos adatunk. A szülők alacsony iskolai végzettsége és/vagy foglalkoztatottsága, valamint az elégtelen lakáskörülmények tehát nem sok gyermek fejlődését hátráltatják, azonban az érintett családok általában kapcsolatban állnak a család- és gyermekjóléti szolgálattal, amely segítséget nyújt számukra a szociális és egészségügyi, oktatási és munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz, valamint a pénzügyi és természetbeni ellátásokhoz történő hozzáférésben, így összességében elmondható, hogy a már említett, és a későbbiekben még részletezésre kerülő szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében sem áll fenn egyenlőtlenség településünkön.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő feladatait a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet 3. §-a szabályozza. Ez alapján a területi védőnő gondozási tevékenységet szervez azon családok körében, ahol várandós és gyermekágyas anya, 0-7 éves korú gyermek, illetve 7-18 éves korú iskolába nem járó gyermek él. Ennek keretében családlátogatást végez, tanácsadást nyújt önállóan és szakorvossal együttműködve.

A védőnő által ellátandó feladatok:

- Nővédelem, ezen belül:
  - családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészítés segítése, lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel;
- várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint; Gyermekágyas anya gondozása: gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása, ennek során: a törvényes képviselővel előzetesen egyeztetett gondozási terv alapján a családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében folyamatos, célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése, továbbá a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának, a gyermek nevelésének és szocializációjának segítése, valamint a gyermek fejlődéséhez igazodóan az egészséges életmódhoz szükséges ismeretek nyújtása,
- az újszülöttek, koraszülöttek, a kis súllyal születettek, valamint az egészségügyi és környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichoszomatikus fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése és segítése,

a szoptatás és az anyatejes táplálás fokozott figyelemmel kísérése, az anyatejjel való táplálás ösztönzése különösen az első 6 hónapban, az anya tanítása a szoptatás helyes technikájára, a tejelválasztás fenntartásának és fokozásának módjaira, fokozott figyelemmel minden korcsoportban az életkornak, egészségi állapotnak és fejlettségi szintnek megfelelő táplálásra és táplálási nehézségekre,

- a szűrővizsgálatok elvégzése a módszertani ajánlások alapján
- a gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a házi orvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele,
- a család felkészítése a beteg csecsemő és gyermek otthoni ápolására
- az egészségügyi ok miatt fokozott gondozást igénylő, a krónikus beteg, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló tv. szerinti fogyatékossgal élő, valamint a magatartási zavarokkal küzdő gyermek és családja életviteléhez segítségnyújtás és tanácsadás együttműködve
- a házi orvossal és szükség esetén más illetékes szakemberekkel
- a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról, a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése a külön jogszabályban, módszertani levélben foglaltak

szerint.

- az óvodában, általános iskolában és a középiskolában a védőnői feladatok ellátása
- az oktatási intézményekbe nem járó, otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása.

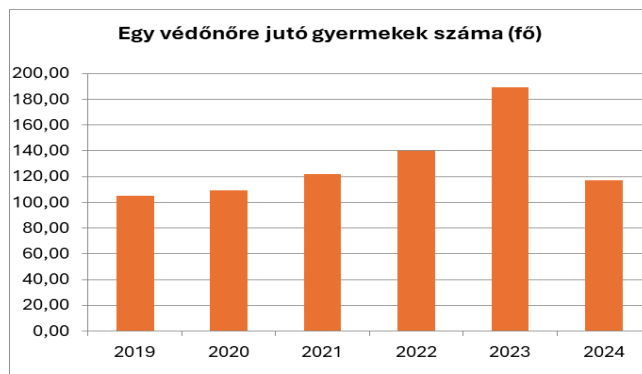
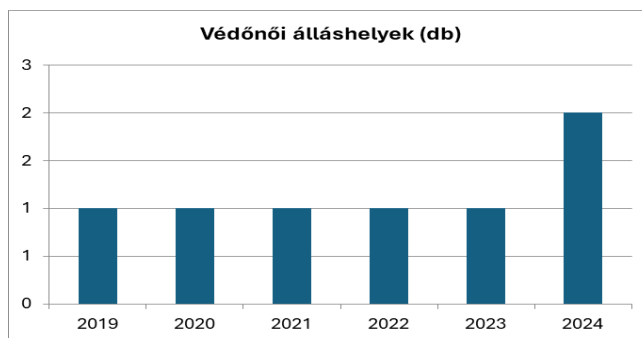
Családgondozás keretében:

- a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához
- kívüli családlátogatás végzése az iskolavédőnő írásbeli jelzése alapján,
- a gyermekjóléti szolgálat és a házi orvos értesítése, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén,
- figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról.
- tájékoztatás az állami, civil karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről,
- tájékoztatás a gyermek jogairól, az egészségügyi ellátáshoz való jogairól és a törvényes képviselő az irányú feladatairól, kötelezettségeiről,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről évente írásos tájékoztató készítése az illetékes gyermekjóléti szolgálat számára,
- részvétel a család- és gyermekjóléti szolgálat éves szakmai tanácskozásán, esetmegbeszélésein, esetkonferenciáin,
- szükség esetén, felkérésre – illetékességi körén kívüli körzetben – eseti gondnokság ellátása;
- az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel.

Győrszemerén egy védőnői körzet került kialakításra, két fő 8 órás védőnő látja el a feladatokat. Minden évben megrendezésre kerül az Anyatejes Világnapi megemlékezés.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	1	105	-
2020	1	109	-
2021	1	122	-
2022	1	140	-
2023	1	189	-
2024	2	234	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

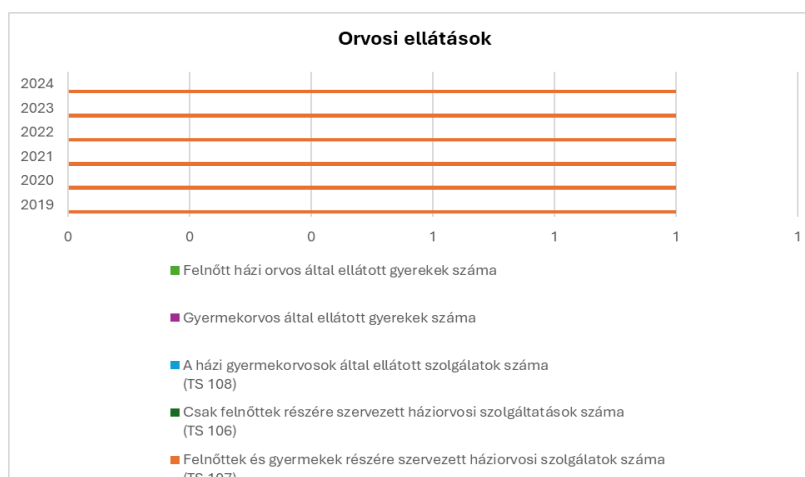
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Győrszemerén egy felnőtt házi orvosi körzet került kialakításra. Gyermekorvosi ellátás a településen kifejezetten nincs.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	-	n.a.
2020	1	0	0	-	n.a.
2021	1	0	0	-	n.a.
2022	1	0	0	-	n.a.
2023	1	0	0	-	n.a.
2024	1	0	0	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek speciális ellátási igényei, fejlesztése terén a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Téti Székhely Intézménye biztosítja a fejlesztést, melynek ügyviteli helye: 9135 Rábaszentmihály, Béke u. 37.

A szakszolgálat gyógypedagógus, pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő szakemberek révén biztosít fejlesztő foglalkozásokat, terápiákat a gyermekek számára.

Szolgáltatásai a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján:

- Korai fejlesztés és gondozás: Feladata a komplex koragyermekkorai intervenció és prevenció: az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása. A korai fejlesztés és gondozás tevékenységei a komplex gyógypedagógiai fejlesztés, tanácsadás, a társas, a kommunikációs és nyelvi készségek fejlesztése, a mozgásfejlesztés és a pszichológiai segítségnyújtás.

- Nevelési tanácsadás: a szülővel az első problémafeltáró beszélgetés lebonyolítása, a gyermek, a tanuló adaptív viselkedésének, szociális érettségének felmérése, ennek eredményeképpen tanácsadásban részesítés vagy a szakszolgálati ellátásba vétel szükségességének meghatározása

Az Intézmény nevelési tanácsadás feladatának keretében ellátásban részesülők esetében segítség nyújtása a gyermek családi-, és óvodai neveléséhez, a tanuló iskolai neveléséhez és oktatásához, ha a gyermek, tanuló egyéni adottsága, fejlettsége, képessége, tehetsége, fejlődésének üteme indokolja (ez esetben pedagógiai, pszichológiai támogatást, fejlesztést, terápiás gondozást nyújt a gyermeknek, a tanulónak, támogatja a család nevelő, a pedagógus nevelő és oktató munkáját, szükség esetén segíti a nevelési-oktatási intézmények és a család kapcsolattartását)

Pszichés állapot feltárását célzó vizsgálat végzése és szakértői vélemény készítése a szülő, a jogszabályban meghatározott esetben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény hatálya alá tartozó gyermekvédelmi szakellátást, gyermekjóléti alapellátást végző intézmények kérésére, - a prevenciók tevékenység keretében: együttműködik a védőnői és háziorvosi hálózattal, a gyermek korai fejlődési időszakában teljes körű családi mentálhigiénés intervenciót biztosíthat: az óvodai nevelésben részesülő, negyedik életévüket betöltött gyermekek körében a tanulási és beilleszkedési nehézségek megelőzése céljából – a szülő előzetes hozzájárulásával – szűrést végezhet.

- Logopédiai ellátás: feladata a beszédindítás, a hang- beszéd- és nyelvfejlődési elmaradás, a beszédhibák és a nyelvi-kommunikációs zavarok javítása, a diszlexia, a diszortográfia, a diszgráfia kialakulásának megelőzése a beszéd technikai és tartalmi fejlesztését szolgáló logopédiai terápiás foglalkozáson.
- Gyógytestnevelés: feladata a gyermek, tanuló speciális egészségügyi célú testnevelési foglalkozása.
- Óvoda- és iskolapszichológia: feladata a pedagógiai szakszolgálati intézményben a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pszichológusok munkájának összefogása és segítése, melyet az iskola- és óvodapszichológus feladatok koordinátora lát el. A koordinátor feladata továbbá a pedagógiai szakszolgálatnál önkéntesen bejelentkező, az óvodától, iskolától független szolgáltatást igénylő szülők és gyermekek óvodai, iskolai problémákkal összefüggő ellátása, szakmailag indokolt esetben a titoktartás szakmai, etikai elveinek betartása mellett az érintett intézményében dolgozó iskolapszichológussal, óvodapszichológussal való konzultáció.
- Az intézmény szakértői bizottsága a gyermek, a tanuló komplex pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, továbbá szükség szerint orvosi, sajátos nevelési igény gyanúja esetén komplex pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, orvosi vizsgálat alapján szakértői véleményt készít.
- A beilleszkedési, tanulási, a magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása.
- A sajátos nevelési igény – a mozgásszervi-, az érzékszervi- (látási-, hallási-,) az értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékos együttes előfordulása esetén a halmozott fogyatékos, az autizmus spektrum zavar vagy az egyéb pszichés fejlődési zavar: súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavar – megállapítása vagy kizárása.
- Sajátos nevelési igényű tanuló esetében – a vizsgálatok eredményei alapján javaslatot tesz a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézséggel küzdő, a sajátos nevelési igényű

gyermek, tanulók különleges bánásmód keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére.

Mind az óvodában, mind az általános iskolában található olyan gyermekek, akik valamilyen speciális igénnyel rendelkeznek (tartósan betegek, sajátos nevelési igényűek, beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzdenek stb.) Számukra mindkét intézményben speciális szolgáltatásokat biztosítanak. Az óvodában logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus áll az érintett gyermekek és szüleik rendelkezésére, az általános iskolában pedig gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus végzi a speciális igényű tanulók ellátását.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás
- a gyermekek napközbeni ellátása
- a gyermekek átmeneti gondozása
- a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai (Gyvt. 15. § (2) bekezdés)

A faluban biztosított a családsegítés is, amely olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. E feladatot a gyermekjóléti központ feladataival együtt, és kihelyezett ügyfélfogadást is tartva, területi irodákkal biztosítja. 2022. évtől az intézmény neve megváltozott. Györszemere település a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatának Gyermekjóléti és Szociális Intézményén keresztül biztosítja az önkéntesség elvén működő személyes gondoskodást nyújtó alapellátást. A 2024. december 31-i adatok alapján Györszemere lakosainak száma 3617 fő volt. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat az elmúlt évben 69 családdal került kapcsolatba. Együttműködési megállapodás megkötése alapján 14 család esetében történt, ami összesen 49 főt érintett.

2024-ben a problémátípusok megjelenésében lényeges változás nem történt. Továbbra is az anyagi nehézségekkel, családi- kapcsolati konfliktusokkal, gyermeknevelési nehézségekkel, ügyintézással és információ hiánnyal küzdő személyek és családok keresték fel a területileg illetékes családsegítőt. Emellett problémát jelent még az iskolai már-már deviáns magatartás, igazolatlan hiányzás, illetve a munkanélküliség, amely hosszútávon életviteli problémákhoz vezet.

A család-és gyermekjóléti szolgálat a gyermekek védelmének rendszeréhez kapcsolódóan a védelembe vett, illetve a családjából kiemelt gyermekeket a gyermekjóléti szolgáltatás nyújtásával járul hozzá:

- a gyermekek harmonikus testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, családban történő nevelkedéséhez,
- a gyermek veszélyeztettségének megelőzéséhez, illetve megszüntetéséhez,
- az átmenetileg krízishelyzetben lévő családok gyermekének helyettesítő védelmének biztosításához,

- a családjából kiemelt gyermek reszocializációjához, reintegrációjához.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat biztosításának módja a szakmai programban szereplő ügyfélfogadási rend szerinti napokon (Hétfő 8-12, Szerda 13-16, Csütörtök 8-12) történik.

A családgondozást szakképzett családgondozó heti 20 óra kötött illetve 20 óra kötetlen munkaidőben végzi törvényi és a munkaköri leírása alapján. A Téli Család- és Gyermekjóléti Központ feladata: hatósági intézkedést előkészítő, hatósági intézkedésekhez társuló feladatok, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint speciális szolgáltatások biztosítása a járás valamennyi lakosa számára.

Központ az alapellátás feladatain túl speciális szolgáltatásokat is biztosít:

- Ingyenes jogi tanácsadást is biztosít a Téli Járásban élőknek
- Kapcsolatügyi szolgálatot nyújt azoknak a szülőknek, akik a válások, különélések során nem tudnak megegyezni a gyermek és a külön élő szülő közötti kapcsolattartásban
- Készenléti ügyeletet, telefonos krízisügyelet szolgáltatást működtet.

2024. évben a gyermekjóléti alapellátások működésének adatai és a jelzőrendszeri tagok beszámolója alapján a szolgálathoz érkezett jelzések száma Gyórszemere vonatkozásában 17 írásos jelzés volt. A 21 jelzésből 18 kiskorúról, 3 pedig nagykorú személyről szólt.

A kiskorúakról megküldött jelzések a helyi iskolától, a területileg illetékes védőnőtől, a Család- és Gyermekjóléti Központtól, a rendőrségtől, a Járási hivatal Gyámhivatalától és állampolgári jelzések által érkeztek. A jelzett problémák a következők voltak: tankötelezettség elmulasztása, lakhatási nehézségek, elhanyagolás, szociális körülmények, kapcsolattartási probléma, bántalmazás és anyagi problémák.

A nagykorú személyek esetében 3 jelzés érkezett, elhanyagolás, és ápolás gondozás elmulasztása valamint családon belüli bántalmazás ügyben.

Az előző évhez (28 jelzés) képest csökkent a jelzések száma. A kollégák a szakmaközi megbeszéléseken mindig hangsúlyozzák a jelzési lehetőséget, kötelezettséget és a jelzések formai és tartami követelményeit. A helyi családsegítő elmondása szerint valamennyi jelzőrendszeri taggal jó a kapcsolata, szükség esetén élnek jelzési kötelezettségükkel. Szorosabb, rendszeres kapcsolat többnyire a helyi önkormányzattal, az oktatási- és nevelési intézményekkel, illetve a védőnői szolgálattal alakult ki.

A Biztos Kezdet Gyerekház Sokoróaljai Rügycske Gyórszemere 2022. évtől működik településünkön. A Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő preventív szolgáltatás biztosítása. A szolgáltatást a gyermek születésétől kezdve a kötelező óvodai nevelésének megkezdéséig, de legkésőbb annak az évnek augusztus 31-ig veheti igénybe a család, amelyen harmadik életévét betölti. A Biztos Kezdet Gyerekház a gyermek sikeres óvodai beilleszkedése, valamint a gyermek és a család sikeres társadalmi integrációja érdekében együttműködik különösen a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, a helyben elérhető egyéb, a gyermekek és a gyermekes családok számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjaival. Az intézmény biztosítja a felnőttek és gyerekek fogadására alkalmas fogadóhelyiséget, játszószobát, csoportszobát.

Az intézmény feladata:

- a szociokulturális hátrányokkal küzdő családok felkeresése, szolgáltatásba bevonása
- a gyermekek számára rendszeres állapotfelmérés, foglalkozás, fejlesztés és kísétkeszítés biztosítása
- a szülők számára személyiség- és kompetenciafejlesztés a gyermeknevelésben, a személyes higiéné biztosításához és a háztartás vezetéséhez szükséges ismeretek átadása
- közösségi rendezvények, preventív programok szervezése

A helyi szükségleteket figyelembe véve a ház:

- szülők részére különböző egészségügyi tanácsadást tart
- szülői csoportos beszélgetést szervez szakemberek bevonásával
- fogyatékossgal élő vagy eltérő fejlődésű gyermekek szüleinek speciális segítség nyújt
- gyermeknevelési módszereket ad át
- a gyerekek részére játékos foglalkozást tart
- a gyerekek szükségleteihez mérten szakemberhez való hozzáférést biztosít
- családtervezési ismeretek ad át, igyekszik megelőzni a veszélyeztetett várandóságot
- segíti a várandós anyukákat a gyermek fogadására való felkészülésben

A szolgáltatás igénybevétele térítésmentes.

Győrszemerén működött a Tanoda szolgáltatás, ami egy olyan iskolán kívüli folyamatos oktatási felzárkóztató szolgáltatás volt, amely 30 hátrányos helyzetű általános iskolai tanuló iskolai eredményességét volt hivatott segíteni. A foglalkozások nem tantárgyi alapúak voltak, hanem a különböző kompetenciaterületeket célozták. Így matematikai, szövegértési, anyanyelvi és idegen nyelvi kompetenciákat, valamint digitális kompetenciákat fejlesztették a foglalkozásainkon. A másik nagy fejlesztési terület a szociális kompetenciák fejlesztésének területe volt. Ezen kompetenciát a foglalkozások módszerei által (projektmódszer, csoportos munka, stb.), valamint a szabadidős tevékenységek által (kirándulások, tábor, szabadidős foglalkozások, stb.) fejlesztették. Ez a szolgáltatás a községben 2024. december 31-én megszűnt.

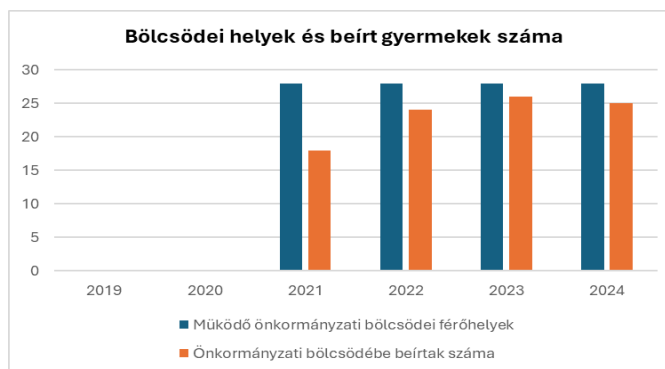
e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Gyermekek napközbeni ellátása: A gyermekek napközbeni ellátásának rendszere is átalakult az elmúlt években Győrszemerén.

Településünkön 2021. április 1-től működik a bölcsőde. Az intézményi kereteken belül a 0-3 éves korosztályt látja el. A férőhelyek száma 28 fő. A bölcsődében 4 fő kisgyermeknevelő, 2 bölcsődei dajka látja el a feladatokat.

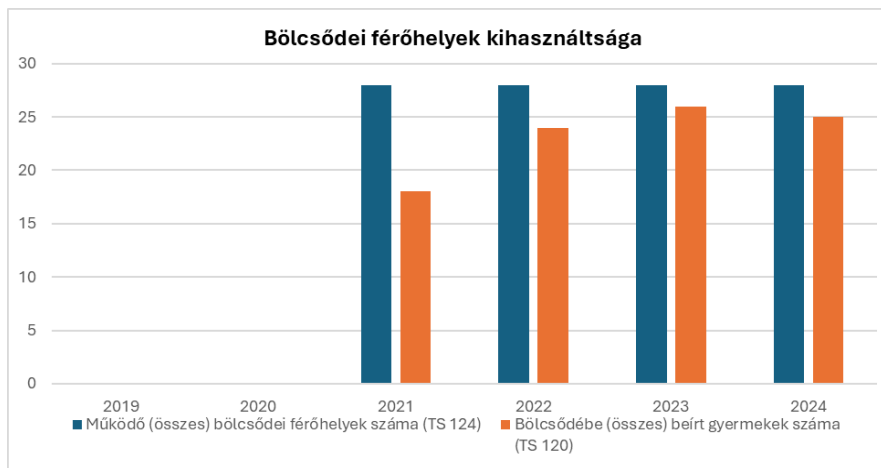
4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	-	-
2020	-	-
2021	28	18
2022	28	24
2023	28	26
2024	28	25

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	28	18
2022	0	0	0	0	0	0	28	24
2023	0	0	0	0	0	0	28	26
2024	0	0	0	0	0	0	28	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. (Gyvt. 14. § (1)-(3) bekezdés)

A fentiekben már részletezett ellátásokon túl a gyermekvédelem szempontjából fontos információ, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat a Gyvt. 39. § (3) bekezdésének a) pontja, a 15/1998. NM rendelet 9. § (1) bekezdése értelmében veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtet, amelynek célja az egyének, családok, gyermekek problémáinak időben történő felismerése, ami elengedhetetlen a problémák mihamarabbi enyhítéséhez, kezeléséhez.

Az észlelő- és jelzőrendszere lényege az egyes ágazatok, intézmények, szakemberek közötti hatékony együttműködés megvalósítása, amelynek keretében a problémák, veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése és jelzése történik a megfelelő szolgáltató felé. A jelzőrendszernek biztosítania kell a folyamatos információ-áramlást, és elsődlegesen prevenciós funkciót kell ellátnia.

A gyermekek tekintetében a jelzőrendszer megfelelő működése kiemelkedően fontos, hiszen ők csak részben vagy egyáltalán nem képesek önállóan jelezni problémáikat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatának Gyermekjóléti és Szociális Intézménye jelzőrendszeri készenléti szolgálatot működtet. A készenléti szolgálat megszervezésével állandó elérhetőséget biztosít krízishelyzetekben. Egy folyamatosan hívható, elérhető telefonszám áll azok rendelkezésére, akik azonnali segítséget, tanácsot vagy tájékoztatást szeretnének kapni.

A készenléti szolgálat telefonszáma: +36 20/2520734

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona. A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők Győr város által működtetett intézményeket vehetik igénybe.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek számára Győrszemere egész évben számos sport- és szabadidős programot biztosít. A gyermekközpontú rendezvények közül a gyermeknap, amikor egy teljes nap csak a gyermekekről szól.

A nyári szünetben az általános iskola biztosít nyári napközit a gyermekek számára, ezen kívül számos nyári tábor kerül megszervezésre.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Győrszemere községi Önkormányzata természetbeni ellátásként az intézményi gyermekétkeztetést az Eatrend által biztosítja, a Gyvt. szabályozása alapján.

Az általános iskolás gyermekek jelenleg az iskola mellett található konyhához tartozó épületbe sétálnak át tanári kísérettel étkezés céljából. Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályok Gyvt-ben foglaltak (Gyvt. 21. § (1)-(2) bekezdés) alapján a fentiekben részletezésre kerültek, ahogy a kedvezményes/ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülők száma is.

A szünidei gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályozás a Gyvt-ben (21/C. § (1)-(2) bekezdés): A települési önkormányzat igény esetén a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kedvezményben részesülő, halmozottak hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja:

- bölcsődében, az óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,
- az előző pont alá nem tartozó gyermekek számára

a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Győrszemerén gyakorlatilag minden gyermekeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását. Az intézményi, helyi rendezvények abban a szemléletben kerülnek megszervezésre, hogy minden gyermek számára igényes szabadidős programot biztosítson származástól, anyagi helyzetétől, családi körülményektől függetlenül.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, az Önkormányzat és az általa fenntartott intézmények ellen ilyen ügyben eljárás nem indult.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Kifejezetten gyermekeket célzó hátránykompenzáló ellátások településünkön: Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat

Az Önkormányzat évente kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázatot a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára felsőoktatási tanulmányaik támogatása céljából. Az ösztöndíj odaítélésének feltételeit a 51/2007. (III.26.) számú Kormányrendelet határozza meg. Az ösztöndíj megállapítása akkor lehetséges, ha a hallgató a település területén lakóhellyel rendelkezik és felsőoktatási intézményben nappali tagozatos hallgatóként vesz részt a rendeletben foglalt képzéstípusok valamelyikén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

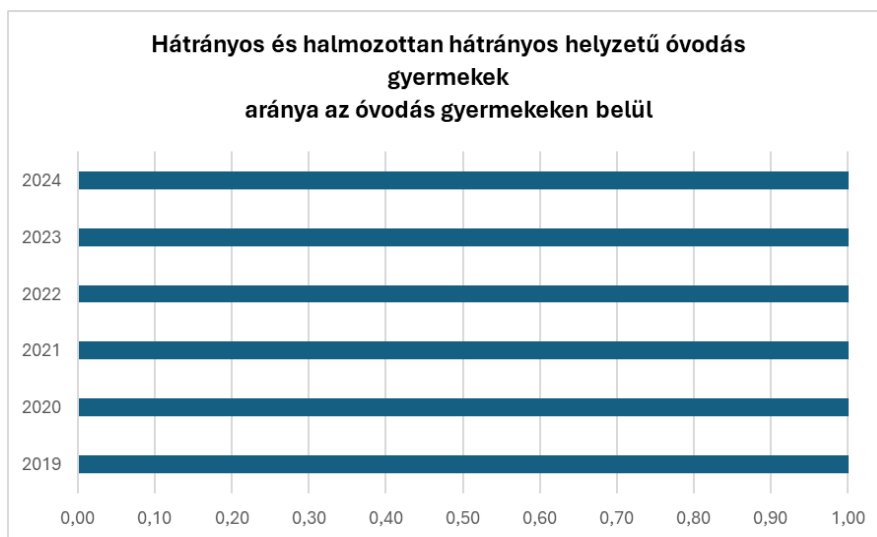
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 13. pontja alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek tanuló

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság esetén együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd: (Nktv. 4. § 25. pont)
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek: (Nktv. 4. § 3. pont)
-kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Az óvodai nevelés országos alapprogramja és a györszemerei óvoda, bölcsőde pedagógiai programja fontosnak tartja a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek esélyegyenlőségét, integrálását. Az óvoda ennek szellemében folytatja szakmai munkáját, amelynek keretében számos módon segíti azon gyermekeket, akik valamilyen okból kiemelt figyelmet érdemelnek.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	62	2	3,23
2020	63	5	7,94
2021	69	3	4,35
2022	79	3	3,80
2023	82	2	2,44
2024	73	1	1,37

Forrás: TeIR, KSH Tstar

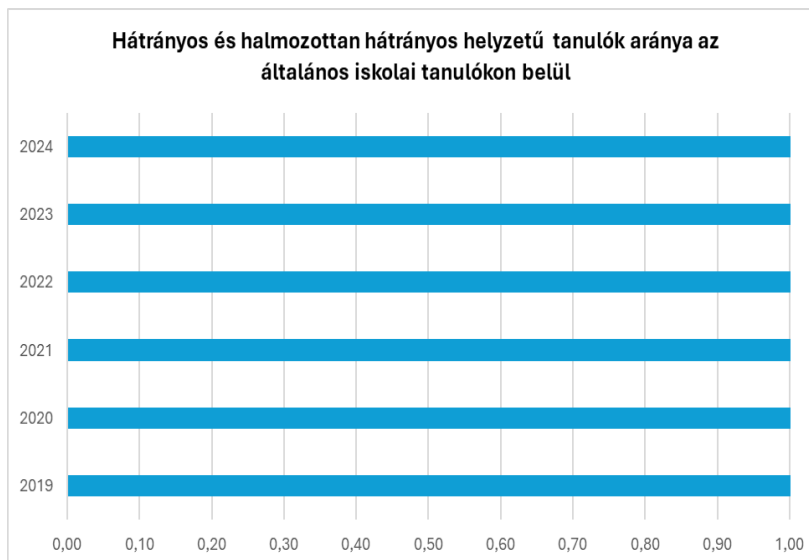
Az iskolai oktatás területén elmondható, hogy a győrszemerei Kisfaludy Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programjában is szerepel – kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, illetve a tehetséggondozásra, az e célokat elősegítő programok minél hatásosabb végrehajtására, a tanulók, személyiségének fejlesztésére. Az intézményben folyó pedagógiai munka eredményességi mutatói megfelelőek, potenciálisan biztosítják a hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatását, szociális hátrányaik kompenzálását. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása integráltan történik az általános iskolában.

Az SNI-ben, BTM-ben érintett tanulók fejlesztése a legtöbb esetben az intézményben helyben megoldható, egyéb esetekben a Pedagógiai Szakszolgálat segítségével történik. Minden gyermek megfelelő ellátása biztosított.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	12	8,51
2020	n.a.	10	7,04
2021	n.a.	18	12,77
2022	n.a.	13	8,97
2023	n.a.	8	5,26
2024	n.a.	8	5,00

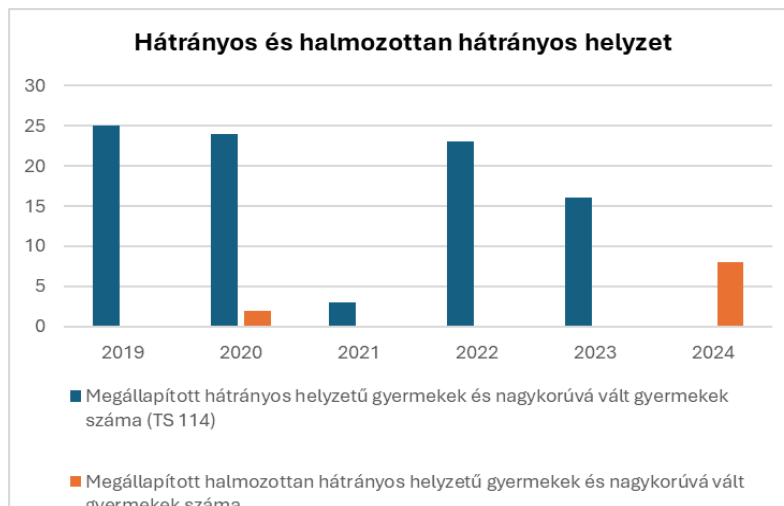
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	25	0
2020	24	2
2021	3	0
2022	23	0
2023	16	0
2024	0	8

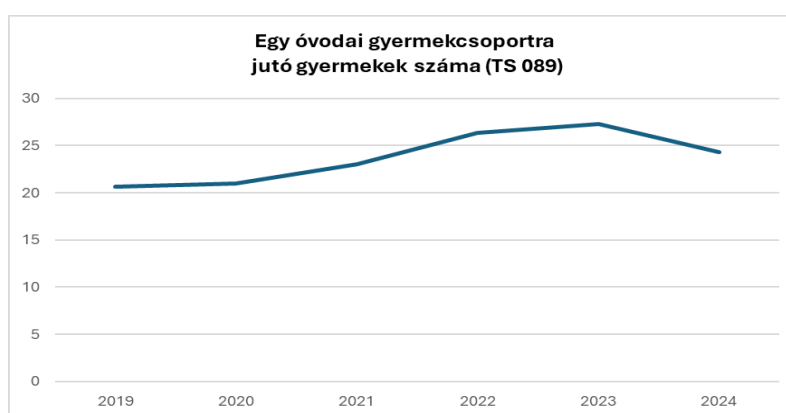
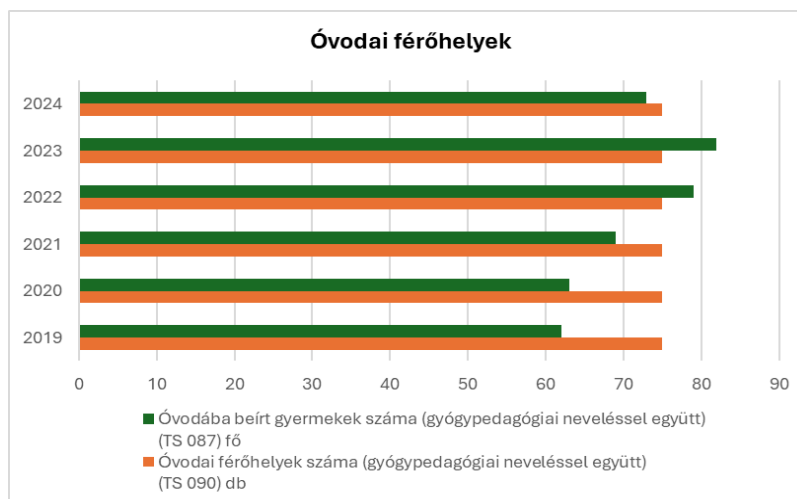
Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30.	16.30.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	20	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	3	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.

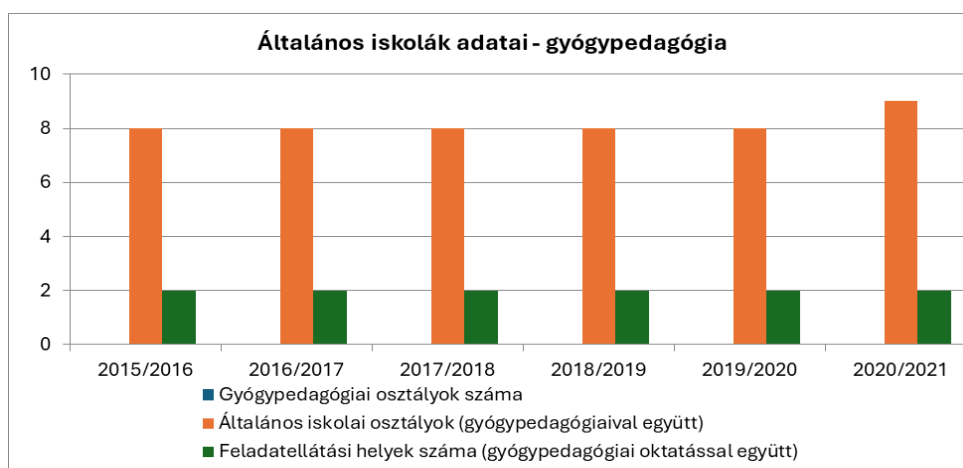
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	8	2	17,63	0,71
2020	0	8	2	17,75	0,70
2021	0	8	2	17,63	0,71
2022	0	8	2	18,13	1,38
2023	0	8	2	19,00	5,26
2024	0	9	2	17,78	5,63

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	19
2020	24
2021	18
2022	16
2023	18
2024	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az oktatás, képzés terén a gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, ilyen ügyben eljárás nem indult egyik köznevelési intézmény ellen sem. A bölcsődében, óvodában és az iskolákban nincs szegregált oktatás-nevelés, minden intézmény és kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek integrációját igyekszik megvalósítani azzal együtt, hogy a számukra szükséges speciális szolgáltatásokat természetesen biztosítják.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

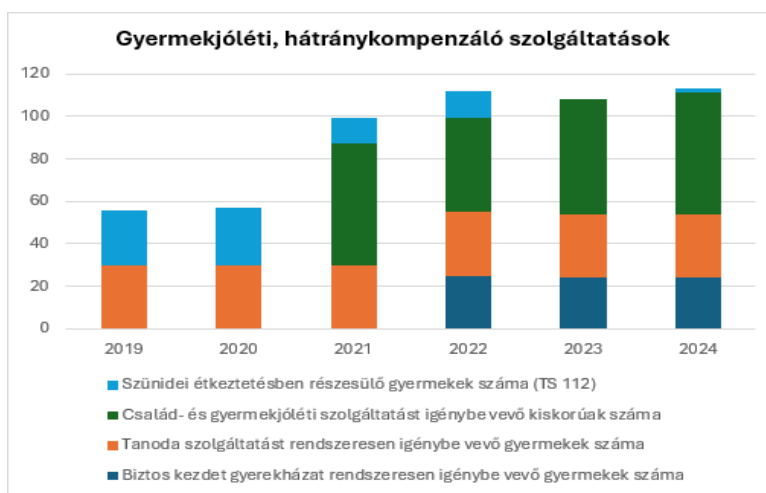
A 2025. évi kompetenciamérés eredményei alapján a 4 – 7. évfolyamok teljesítménye a mérési területeken (matematika, szövegértés, természettudomány, digitális kultúra, történelem, idegen nyelv) az országos átlaghoz és viszonyítási csoportokhoz (községi általános iskolák, nagy községi általános iskolák) képest jelentős eltérést nem mutat. A 8. évfolyam valamennyi mérési területen az országos átlagnál és a viszonyítási csoportoknál is jobban teljesített.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Ilyen típusú hátránykompenzációra nem mutatkozott igény.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	-	30	-	26
2020	-	30	-	27
2021	-	30	57	12
2022	25	30	44	13
2023	24	30	57	0
2024	24	30	54	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Lelki segítségnyújtás a fiatalok részére, probléma időben történő felismerése	Megfelelő szakemberhez jutás biztosítása
Jelzőrendszer működésének és prevenció jellegének erősítése	Az egészség védelme, egészségtudatos életvitel hiánya, megelőzésre vonatkozó ismeretek hiányossága
Gyermekek, fiatalok számára több prevenció program nyújtása szükséges	Prevenció programozat szervezése gyermekek, fiatalok számára

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Unió irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok

illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén. A település népességének nemek szerinti összetételére évek óta a nők kisebbségi jelenléte figyelhető meg. A népesség nemek szerinti megoszlását az életkor függvényében vizsgálva helyi szinten is kimutatható, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

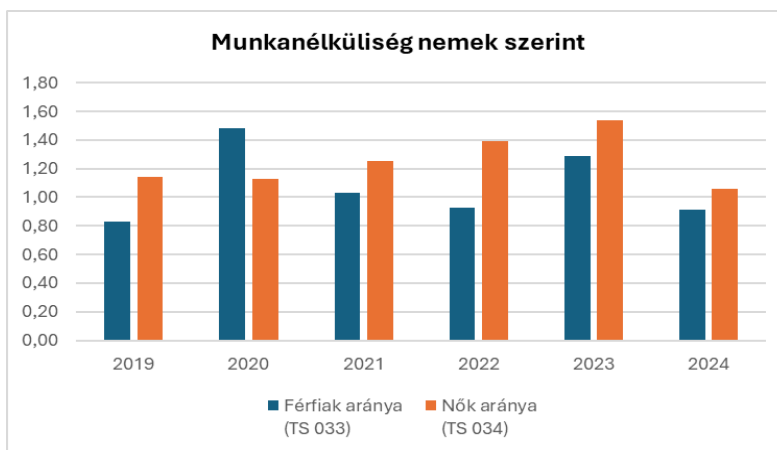
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	0,83	1,14	0,99%
2020	1,48	1,13	1,31%
2021	1,03	1,25	1,14%
2022	0,93	1,39	1,16%
2023	1,29	1,54	1,42%
2024	0,91	1,06	0,99%

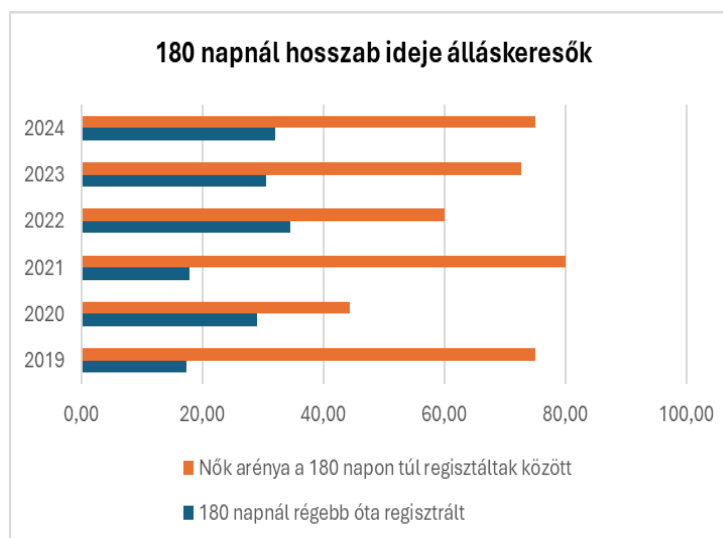
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	17,39	75
2020	29,03	44,44
2021	17,86	80
2022	34,48	60
2023	30,56	72,73
2024	32	75

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

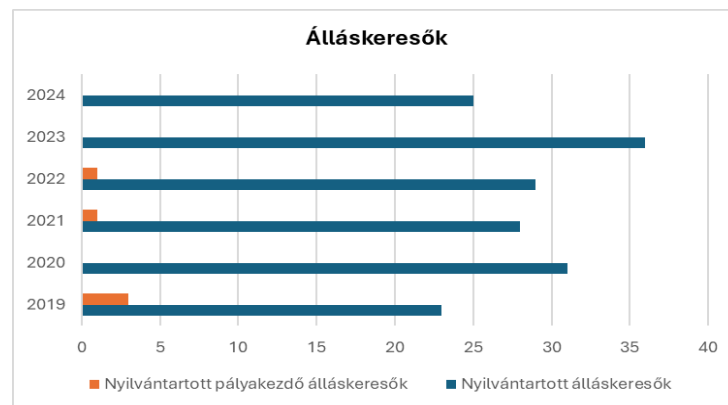

Az összes álláskereső között viszonylag nagy arányban vannak jelen a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők, azaz a tartós munkanélküliek. A 2024-es évben volt a legmagasabb 75 % a nők aránya a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők közt. Az előző évhez képest 2,27 %-os emelkedést jelent. Ennek okát nem ismerjük. Feltételezzük, hogy a koronavírusjárvány-okozta munkanélküliséghez nincs köze a romló adatoknak, hiszen 2019. év végén jelent meg a járvány hazánkban. Ha a két nem arányait hasonlítjuk össze, akkor elmondható, hogy a nők jelenleg nagyobb mértékben érintettek a munkanélküliségben, mint a férfiak.

A pályakezdő álláskeresők aránya az összes álláskereső között alacsonynak tekinthető. Ezek alapján megállapítható, hogy településünkön az oktatásból a munka világába történő átlépés nehézsége nem képezi jelentős okát a munkanélküliségnek. A pályakezdők nemek szerinti összetételéről nincs adatunk, de mivel eleve alacsony arányban jelennek meg pályakezdők az álláskeresők között, így feltételezzük, hogy a nőket sem érinti jelentős mértékben a pályakezdési munkanélküliség.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	23	3
2020	31	0
2021	28	1
2022	29	1
2023	36	0
2024	25	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Győrszemerén nem készült statisztikai felmérés arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatást segítő és képzési programokban milyen arányban jelentek meg a női nem képviselői, erre vonatkozó adataink nincsenek. Tudjuk azonban, hogy kifejezetten nőket célzó programok nem indultak az elmúlt időszakban. A meglévő és kifutott programok azonban nagyjából egyenlő mértékben célozták a férfiakat és nőket, valamint kellő rugalmasságot biztosítottak annak érdekében, hogy a női résztvevők a családdal, gyermekneveléssel kapcsolatos teendőiket is el tudják látni a programban való részvételük ideje alatt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerő-piaci esélyek tekintetében az egyik legmeghatározóbb tényező az iskolai végzettség, így azok a nők, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy még az általános iskola nyolc osztályát sem végezték el, komoly nehézségekkel szembesülnek a munka világában. Fokozhatja hátrányukat, ha e mellé még idősebb életkor, munkatapasztalat-hiány, vagy kisgyermekes családi háttér is társul.

Községünkben a nők iskolai végzettségére vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok. Településünkön feltételezhetően csekély a végzettséggel nem rendelkező nők aránya. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők esetében kitörési pont a piacképes képzettség megszerzése lehet, amelyre a járási hivatal foglalkoztatási osztályán és egyéb foglalkoztatást segítő projektek keretében kaphatnak lehetőséget.

Meg kell említenünk, hogy országos viszonylatban egyre magasabb a felsőfokú végzettséggel rendelkező nők aránya, már a férfiak ugyanezen mutatóját is meghaladja. A nők nagyobb számban vesznek részt a gimnáziumi, főiskolai, egyetemi oktatásban, mint a férfiak, és iskolai eredményeik is gyakran jobbak, mint a férfiaké.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, számos formája létezik. A településen a vizsgált időszakban nem jelentettek nőkkal szembeni hátrányos megkülönböztetést, de ez nem jelenti azt, hogy az ilyen jellegű diszkrimináció egyáltalán nincs jelen.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A releváns fogalmakról röviden (Gyvt. 43. § - 44/D. §

- Bölcsőde: olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.
- Mini bölcsőde: olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést.
- Munkahelyi bölcsőde: olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a foglalkoztató, vagy a foglalkoztatóval között megállapodás alapján a Gyvt. 5. § s) pontja szerinti fenntartó tart fenn, elsősorban a foglalkoztatónál keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei bölcsődei ellátásának biztosítására.
- Családi bölcsőde: olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségen biztosít.
- Napközbeni gyermekfelügyelet: olyan szolgáltatás, melynek keretében – nem nevelési-oktatási céllal – a szolgáltatás nyújtója az életkornak megfelelő napközbeni ellátást biztosít bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő gyermek számára, kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek számára, az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára a kötelező óvodai nevelésben való részvételének idején kívül, a magántanuló számára, az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára az Nktv. szerinti kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvételének idején kívül, valamint a tanítási

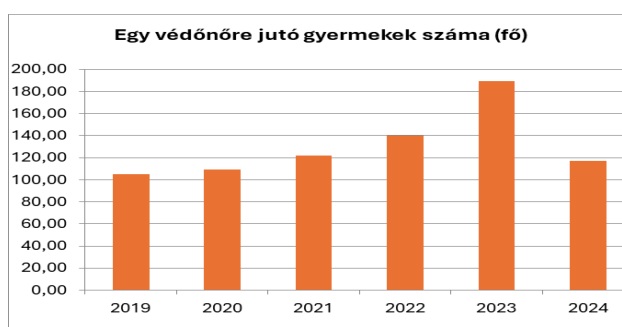
szünetekben, és az Nktv. rendelkezési szerint az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól felmentett gyermek számára.

- Alternatív napközbeni ellátás: a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,
  - szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenció szolgáltatás,
  - a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

2024-ben Györszemerén a 0-3 év közötti gyermekek száma 234 fő volt, amely létszámmra 2 fő védőnő jutott.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	1	105	-
2020	1	109	-
2021	1	122	-
2022	1	140	-
2023	1	189	-
2024	2	234	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az óvoda-bölcsőde magas kihasználtsággal működik. Sem a bölcsődében, sem az óvodában nem jellemző, hogy férőhelyhiány lenne. Nyitvatartási ideje igazodik a szülők munkarendjéhez.

Az önkormányzati fenntartású bölcsőde és óvoda kihasználtsága megfelelő.

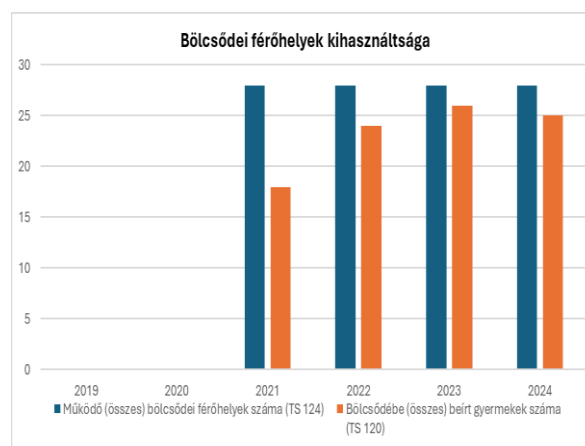
A jövőben indokolt a magas gyermeklétszám miatt az óvoda épület bővítése.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019		
2020		
2021	28	18
2022	28	24
2023	28	26
2024	28	25

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	28	18
2022	0	0	0	0	0	0	28	24
2023	0	0	0	0	0	0	28	26
2024	0	0	0	0	0	0	28	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés támogatása, az anya- és gyermekgondozás többek közt a védőnői hálózat szakmai munkájának keretében valósul meg. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására elsősorban az általános- és középiskolákban kerül sor. Az anya- és gyermekgondozásra a települési védőnői szolgálat munkatársai kiemelt figyelmet fordítanak, nagy hangsúlyt fektetve a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyukákra és gyermekeikre.

Az anya- és gyermekgondozás összességében megfelelő módon biztosított településünkön, a védőnői szolgálat hatékony működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítottak. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos tanácsadás révén a család- és gyermekjóléti szolgálat is segíti a védőnők szakmai munkáját.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A téma vizsgálata nehézségekbe ütközik, mivel a nőket érintő erőszak egy olyan társadalmi probléma, amelyben nagyfokú látenciával kell számolnunk, az esetek többsége nem, vagy csak hosszú évek múltán kerül a hatóságok látókörébe. A bántalmazások gyakran egyáltalán nem, vagy csak hosszú évek múltán kerül a hatóságok látókörébe. A bántalmazások gyakran egyáltalán nem, vagy csak minimális mértékben öltenek a külső szemlélők számára is látható formát. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

A rendőrség a nőket érintő erőszak tekintetében az alábbi tapasztalatokról számolt be:

A nőket érintő, családon belüli erőszak kapcsán tett rendőri, biztonsági intézkedések akkor válnak szükségessé, ha a sértett bejelentést tesz, rendőri segítséget kér az őt ért sérelem, bántalmazás, zaklatás, fenyegetés stb. kapcsán. Ezen alkalmak során a sértettek minden esetben megkapják a felvilágosítást arra vonatkozóan, hogy magánindítvánnyal élhetnek a bántalmazóval szemben, amennyiben nem hivatalból üldözendő a sérelmére elkövetett cselekmény. A sértettek nagy százalékban utasítják el az indítvány lehetőségét, illetve a megindult eljárások során sok esetben nem tesznek terhető vallomást a bántalmazójukra. Emiatt nem jut el a bírósági szakaszig az eljárások nagy része, azonban az áldozatok bántalmazása tovább folytatódik, ez által ismételt rendőri intézkedések válnak szükségessé ugyanazon családoknál. Azon esetekben, ahol a bántalmazott kitart az eljárás megindulásakor tett vallomása mellett vagy kéri a távoltartást, továbbá megteszi a segítségkérő lépéseket, hogy magát és kiskorú gyermekét biztonságban tudja, ott sikeres befejezéssel zárulnak az eljárások. A sikeres végeredmény érdekében fontos és elengedhetetlen a sértett együttműködése, így a biztonsága érdekében ajánlott szabályok elfogadása, azon betartása.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Győrszemerén anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik, az esetleges krízishelyzetekben a szolgáltatásokhoz való hozzáférést a család- és gyermekjóléti szolgálat segíti elő. A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők Győr város által működtetett intézményeket vehetik igénybe

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Győrszemere a helyi közéletben markáns szerepet töltenek be a női nem képviselői.

A hat fős képviselő-testületben jelenleg 2 nő foglal helyet. Az önkormányzati fenntartású intézményeket többségében nők vezetik és a női nemhez tartozik a polgármesteri hivatal dolgozóinak jelentős része.

Az adatok azt mutatják, hogy településünkön a megfelelő kvalitások birtokában a nők számára is elérhetők a magasabb pozíciók.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Győrszemerén a nőket hasonló problémák foglalkoztatják, mint az ország bármely másik településén, igencsak egyező nehézségekkel szembesülnek országsszerte. Fejlett társadalmunkban a nőkre egyre több teher hárul: egyszerre kell megfelelniük számos szerepkörnek, így például helyt kell állniuk a munka világában, a családi életben, a háztartás-vezetés és gyermeknevelés terén, valamint az idős vagy beteg hozzátartozók gondozása, ápolása során, a párkapcsolati elvárásokról nem is beszélve. Számos tényező nehezíti azonban a sokféle szerepkihívásnak történő megfelelést: a foglalkoztatás terén a hátrányos megkülönböztetés, a családi élet kapcsán, a gyermeknevelés, a háztartásvezetés, a hozzátartozókról való gondoskodás kapcsán a férfi-női munkamegosztás problémái, azaz a férfiak alacsony szerepvállalása ezen területeken, a párkapcsolat tekintetében pedig a férfiak részéről tapasztalható magas elvárások, a nőkkel kapcsolatos fiatalság-kultusz stb.

Mindennek eredménye sajnos az lehet, hogy számos nő megfáradt, kiégett, stresszes és a végsőkéig kimerült lesz egy bizonyos idő után, amit megerősíteni látszanak a női depresszióval kapcsolatos statisztikák is. A szerepkihívások tehát valószínűleg folyamatosan foglalkoztatják a településünkön élő nőket is, ezért törekedni szükséges arra, hogy a helyi szintű intézkedések a nők érdekeinek figyelembevételével kerüljenek megtervezésre és megvalósításra. Ezek célja a nők terheinek mérséklése, esélyegyenlőségének megteremtése, kiegyensúlyozott életvitelük biztosítása kell, hogy legyen, akár a pozitív diszkrimináció eszközének alkalmazásával is. Arra kell törekedni továbbá, hogy a gyermekvállalást a munka világa ne büntesse, hanem támogassa, s a továbbá, hogy a gyermekvállalást a munka világa ne büntesse, hanem támogassa, s a kisgyermekes anyukák helyzetének megkönnyítése fontos szempontként kell megjelenjen a munkahelyeken.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Családbarát munkahelyek hiánya	Családbarát munkahelyek létrejöttének támogatása

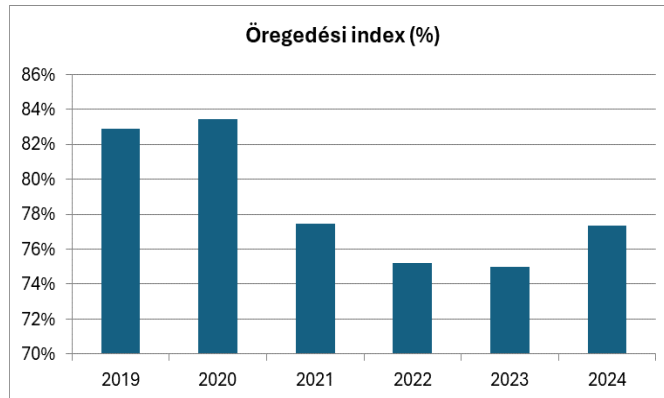
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A 65 év felettek aránya az állandó népességen belül igen alacsonynak mondható Győrszemerén. A népesség 15 %-át képviselik a 65 év felettek. Az idős korosztályba tartozó népesség nemek szerinti összetételét vizsgálva elmondható, hogy a 65 év feletti népességen belül nagyobb arányban képviselteti magát a női nem, ez utalhat a nők-férfiakhoz képest – magasabb életkorára.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	461	556	82,91%
2020	484	580	83,45%
2021	488	630	77,46%
2022	503	669	75,19%
2023	509	679	74,96%
2024	519	671	77,35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásokban részesülők száma, aránya információt nyújthat időseink jövedelmi helyzetéről, a téma vonatkozásában irányadó jogszabály a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tbtv.), amelynek értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj,

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

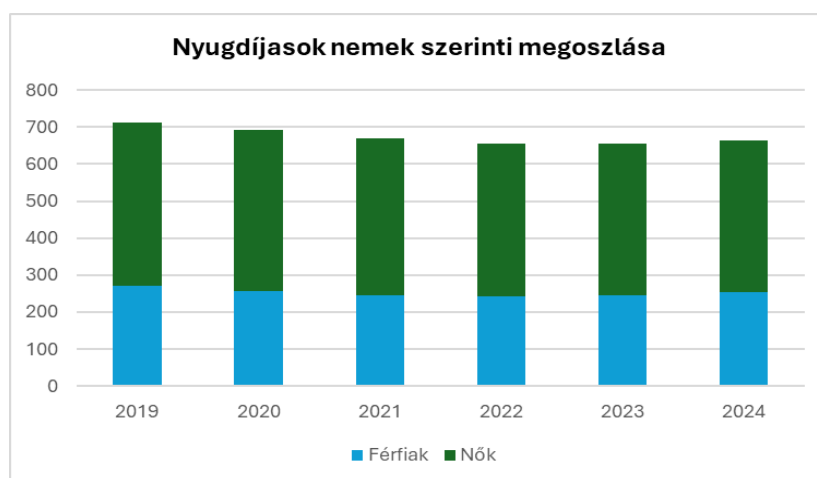
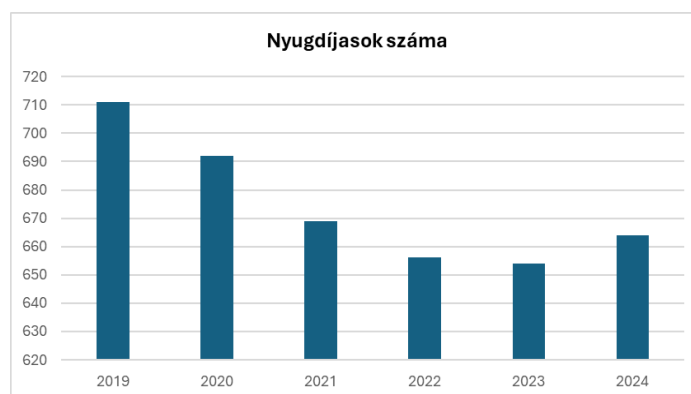
- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint

- özvegyi járadék (Tbtv. 6. § (1) és (2) bekezdése)

2024. évben a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb más járandóságban összesen 664 fő részesült. Az ellátásban részesülők közt nagyobb arányban találunk nőket, mint férfiakat, ugyanis a férfiak között 255 fő, nők közül pedig 409 fő részesült az ellátások valamelyikében. A nők szám az előző évhez nem változott, a férfiak száma 10 fővel emelkedett.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	270	441	711
2020	258	434	692
2021	246	423	669
2022	243	413	656
2023	245	409	654
2024	255	409	664

Forrás: TeIR, KSH Tstar

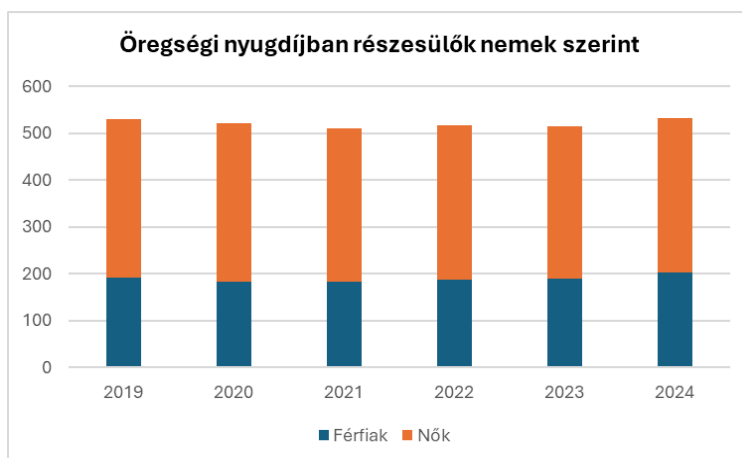
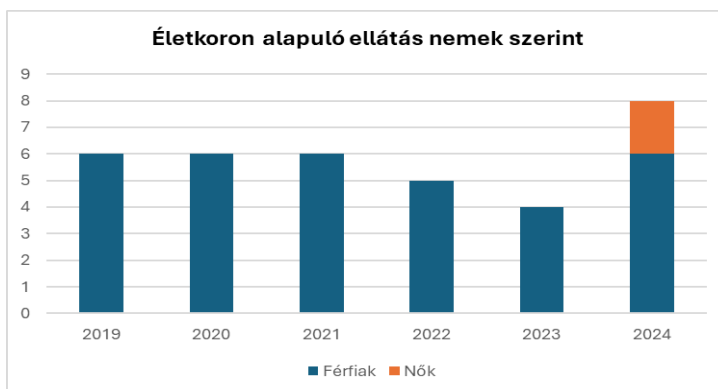
Az egyéb nyugdíjszerű ellátásokban részesülő nők és férfiak adatait az alábbiakban láthatjuk. A nemek szerinti összehasonlítást megnehezíti, hogy csak az életkoron alapuló ellátásban és öregségi nyugdíjban részesülők esetében rendelkezünk a férfiak és nők adataival is, az időskorúak járadékában részesítettek esetében az adatok hiányosak.

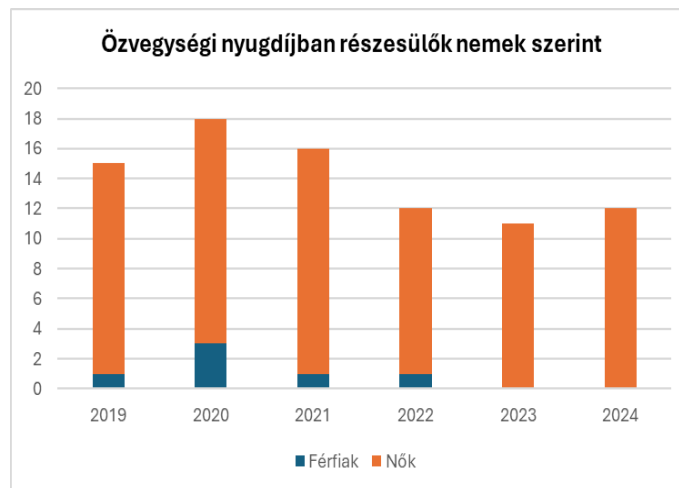
Összességében annyi megállapítható, hogy a nyugdíjszerű ellátásokban részesülők közt e táblázat adatai szerint is több a nő, mint a férfi.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	6	0	191	339	1	14	3
2020	6	0	184	337	3	15	2
2021	6	0	182	329	1	15	1
2022	5	0	188	330	1	11	1
2023	4	0	189	325	0	11	0
2024	6	2	203	330	0	12	0

Forrás: TeIR, KSHTstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A nyugdíjasok foglalkoztatása kapcsán a jogszabályi környezet jelentős korlátokat állít, ugyanakkor az utóbbi időszakban számos változtatás szolgálta az idősek foglalkoztatottságának bővülését, nyugdíj utáni munkavállalásuk elősegítését.

2013. július 1-vel lépett hatályba a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. LXXXI. törvény 83/C. § (1) bekezdése, mely kimondja: „Az öregségi nyugdíj folyósítását – a jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig – szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, köztisztviselőként vagy közszolgálati ügykezelőként közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszonyban vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.”

E rendelkezés nem segíti elő a közszférában történő munkavállalást nyugdíjasként, ugyanakkor a versenyszférában számos intézkedés járul hozzá a nyugdíjasok foglalkoztatásának bővítéséhez (A Munka Törvénykönyve szerinti munkaviszonyban foglalkoztatott nyugdíjas dolgozó keresetét 2019. január 1-je óta kizárólag a 15 % SZJA terheli, a járulékok megfizetése alól mentesül a munkáltató pedig a szociális hozzájárulási adó (19,5 %) és a szakképzési hozzájárulás (1,5 %) megfizetése alól mentesül, azaz egy nyugdíjas munkavállaló alkalmazása kevesebbe kerül neki, mint egy aktív korú munkavállaló foglalkoztatása.)

A következő táblázat azt szemlélteti, hogy a különböző korcsoportok milyen arányban jelennek meg a nyilvántartott álláskeresők között. Látható, hogy a 61 év feletti korosztály szerepel a legmagasabb arányban az összes álláskereső között. Ez sajnos utalhat arra, hogy az idősebb korosztály tagjai jelentős elhelyezkedési nehézségekkel néznek szembe a munkaerőpiacon, ami összefüggésben állhat az idősebb munkavállalókat esetlegesen érinti hátrányos megkülönböztetéssel. Úgy tűnik, az idősebb korosztály foglalkoztatását még több központi és helyi intézkedéssel lenne szükséges támogatni a jövőben.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	23	31	28	29	36	25
41-45 év (TS 042)	Fő	1	3	7	2	5	3
	%	4,35%	9,68%	25,00%	6,90%	13,89%	12,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	4	0	2	3	3
	%	4,35%	12,90%	0,00%	6,90%	8,33%	12,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	1	3	2	3	2
	%	0,00%	3,23%	10,71%	6,90%	8,33%	8,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	1	0	2	3
	%	4,35%	0,00%	3,57%	0,00%	5,56%	12,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	9	6	10	11	6
	%	13,04%	29,03%	21,43%	34,48%	30,56%	24,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Tapasztalataink szerint az egészséges nyugdíjasok szívesen végeznének valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységet (egyrészt, hogy jövedelmi viszonyaikon javítsanak, másrészt, hogy az elszigeteltségük csökkenjen), azonban erre gyakorlatilag semmilyen esélyük sincs, a térség igen kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzete miatt. Többen kiveszik részüket az unokák nevelésében, támogatást nyújtva ezzel a fiataloknak. Megfigyelhető, hogy hasznosan szeretnék elfoglalni magukat, részt vesznek a fejlődésben, többen közülük részt vettek már többször szervezett számítógépes tanfolyamokon.

A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztenek, így biztosítva az aktív időskort.

Önkormányzatunk Képviselő-testülete kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A foglalkoztatás terén időseket ért hátrányos megkülönböztetés kapcsán konkrét esetről nincs tudomásunk, de mivel egy rendkívüli kiszolgáltatott munkaerő-piaci csoportról beszélünk, így településünkön is lehetséges a velük szembeni diszkrimináció előfordulása.

A fenti adatok alapján általánosságban elmondható, hogy a veszélyeztetett életkorú népesség kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzete problémaként jelenik meg nálunk is.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősök ellátását segíti az időskorúak járadéka, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek a saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át, az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át, illetve az egyedülálló, 75. életévet betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

Az időskorúak járadékának havi összege

a) jövedelemmel nem rendelkező jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a, egyedülálló esetén 95%-a, 130%-a

b) jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete.

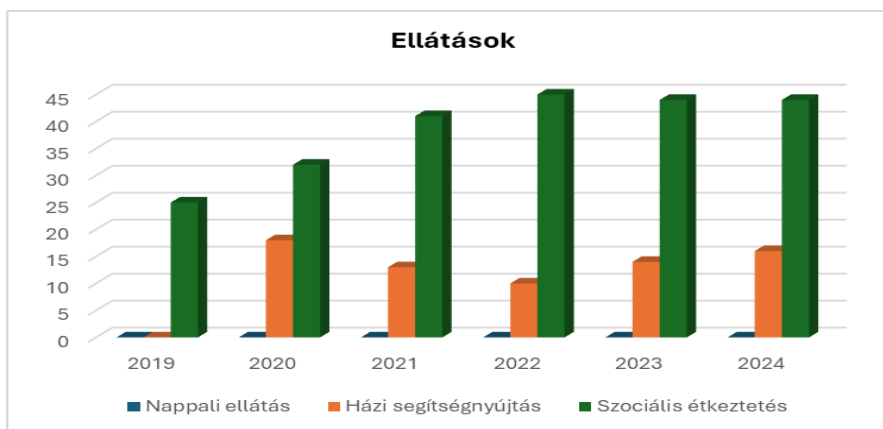
Győrszemerén jelenleg senki nem részesül időskorúak járadékában.

A szociális alapszolgáltatások közül időseink számára helyben biztosított a házi segítségnyújtás, az étkeztetés, a család- és gyermekjóléti szolgáltatás.

A szociális étkeztetésben részesülők száma emelkedő tendenciát mutat.

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	461	0	0	25
2020	484	0	18	32
2021	488	0	13	41
2022	503	0	10	45
2023	509	0	14	44
2024	519	0	16	44

Forrás: TeIR, KSH Star

- b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;
Az iskola könyvtár számottevő könyvállományával várja az időseket.

A vallásgyakorlás lehetősége szintén biztosított községünkben. Református, katolikus és evangélikus templomok várják a hithű időseket. A misék és istentiszteletek rendje mellett elérhetők egyéb, az egyházközösségek által biztosított programok a vallásos idősök számára

- c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök elszigetelődését jelentősen enyhítené, ha az idősök informatikai jártassága növekedne. Több idős megkérdezett közül a legtöbb nem tudja használni a számítógépet, nem tudja mi az az internet. Pedig az internet használata segíthetne az időskorúaknak az elszigeteltség megszüntetésében, saját családjuk fiatal(abb) tagjaival való kapcsolattartásban, valamint abban, hogy lépést tartsanak a változásokkal

- d) a generációk közötti programok.

Szerencsére sok példát látni arra, hogy a fiatalabb generáció tagjai törődéssel viszonyulnak a szépkorú lakossághoz.

Településünkön az idősök tiszteletére minden évben 'Idősök napját' rendez önkormányzatunk.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idős korosztályhoz tartozók életkorukból adódóan speciális igényekkel rendelkeznek, ezen igényeket a település önkormányzata, intézményei, civil szervezetei figyelembe veszik a programok szervezése és megvalósítása során. A bűnözés szempontjából az idősök kiszolgáltatott védtelen csoportot alkotnak. A közbiztonság szempontjából a Polgárórség megerősítése és a kamerarendszer kiépítése volt fontos cél.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségügyi ellátás teljes munkaidőben történő ellátása	Szükségletekhez igazodó igények biztosítása
Idősök bentlakásos otthonának kialakítása	Olyan idős személyek ellátása bentlakásos intézményben, akiknek nincs hozzátartozójuk és már önmagunkról nem képesek gondoskodni.
Idősök napközi otthonának kialakítása	A településen élő idős személyek napközbeni felügyelete, magányuk enyhítése, aktivitásuk megőrzése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékos-ságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérültek a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékos-ságban szenvedők aránya.

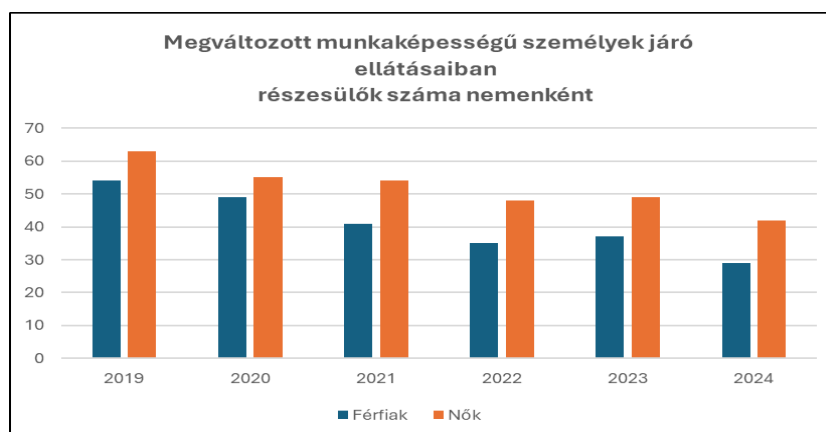
7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Fokozott

figyelmet kell fordítani a pályázati lehetőségek megfelelő kihasználására, a fogyatékos ellátás és feltételrendszer kialakítása érdekében.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	54	63	117
2020	49	55	104
2021	41	54	95
2022	35	48	83
2023	37	49	86
2024	29	42	71

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossggal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%. A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek foglalkoztatását nehezítik a széleskörű fogyatékosági típusok és fokozatok. A különböző fogyatékosági típusok más-más lehetőségeket és igényeket generálnak mind a munkavállaló, mind a munkaadó részéről.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek foglalkoztatását nehezítik a széleskörű fogyatékosági típusok és fokozatok. A különböző fogyatékosági típusok más-más lehetőségeket és igényeket generálnak mind a munkavállaló, mind a munkaadó részéről. A célunk az, hogy a közeljövőben minél nagyobb mértékű akadálymentesítés valósuljon meg a településen.

d) Községünk intézményeinél nagyrészt megtörtént az akadálymentesítés

A foglalkoztatás terén történt hátrányos megkülönböztetés kapcsán nincs tudomásunk konkrét esetről, de ettől függetlenül természetesen lehetséges, hogy a fogyatékosággal élőkkel szembeni diszkrimináció jelen van településünkön is.

e) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Ilyen intézménnyel nem rendelkezünk. A házi segítségnyújtás keretében az érintett személy saját otthonában történő segítségnyújtás lehet a megoldás a fogyatékosággal élő személyek számára.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. Nem tekinti külön az önkormányzat a fogyatékos személyeket egy-egy ellátás biztosításánál. Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják. Az ápolási díj is azon ellátások közé tartozik, továbbá a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amire a fogyatékos személyek is jogosultak lehetnek. Feltételezhetően vannak fogyatékos személyekkel együtt élő családok, akik családsegítésre szorultak az elmúlt évben, vagy gyermekeik számára gyermekvédelmi kedvezményt utal az önkormányzat, azonban iskolai végzettségéről egyik fél sem nyilatkozott.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékosággal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet

minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatást és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer. A községben az háziiorvosi, fogorvosi rendelő akadálymentesített, ami a mozgáskorlátozott, illetve idős személyek számára az épület könnyebb megközelítését lehetővé teszi.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön egy háziiorvosi, egy fogorvos, egy gyógyszerár és kettő védőnővel ellátott védőnői szolgálat látja el az egészségügyi alapszolgáltatásokat. A szakorvosi járóbeteg ellátás a téti és a győri szakrendelőkben biztosított. A győri Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház látja el a fekvőbetegeket.

A Győri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya rehabilitációs tanácsadás keretében a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára segít a számukra megfelelő munkakör, munkahely, valamint képzés meghatározásában és megtalálásában.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A polgármesteri hivatal nem akadálymentesített. A hallásfogyatékosok számára nincs kiépítve indukciós hurok, a polgármesteri hivatal épületének egyik felében nincs megépítve a kerek székes feljáró, nincs felfestve az épületekben a vakok és gyengén látók részére kialakított vezetősáv. Ezeknek a kiépítésére pályázati támogatásra van szükség, mivel a jogszabályi környezet olyan szakértők bevonását írja elő az akadálymentesítés folyamatába, akiknek a szakértői költségét az önkormányzat nem tudja egyedül felvállalni.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az egészségügyi szolgáltatások, köznevelési intézmények, sport- és kulturális programok többnyire akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően minden új beruházás, felújítás megvalósítása településünkön is akadálymentesített környezet biztosítása mellett történik.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítettség a közlekedésben nem megoldott. Sokan a tájékozatlanságuk miatt nem mernek fogyatékkal élő személyeket, nem tekintik teljes értékű munkaerőnek a fogyatékos személyeket.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek nem akadálymentesítettek. Összességében az mondható el, hogy az akadálymentesítettség terén még sok tennivalója van,

azonban ennek alapfeltétele, hogy pályázati lehetőség legyen, mivel a költségvetési helyzet miatt nem gazdálkodható ki a kivitelezése.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Kifejezetten fogyatékossgal élő személyek számára működtetett helyi szolgáltatások nem állnak rendelkezésre.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Kifejezetten nincs a fogyatékossgal élő személyek számára hátránykompenzáló juttatás. Rendkívüli települési támogatás formájában pénzügyi segítséget biztosít az Önkormányzat rászorultság esetén.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek Györszemerén- ilyen programok működtetésére ugyanis nem mutatkozott igény a településen.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Bár konkrét adataink e téma kapcsán nincsenek, de tapasztalataink alapján feltételezhetjük, hogy nincs olyan társadalmi probléma, amely településünkön fokozottabban érintené a fogyatékossgal élők csoportját, mint más településeken vagy országos szinten. Nem talákoztunk olyan esettel az elmúlt időszakban, amikor egy fogyatékossgal élő személyt bármilyen atrocitás vagy különös nehézség ért volna helyben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közösségi programok szervezése fogyatékossgal élők és családjuk számára	Fogyatékossgal élők társadalmi integrációja, előítéletek csökkentése
A fogyatékossgal élők részvételét a munka világában	Munkáltatói szemlélet formálással védett munkahely kialakítása.

Település helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

<ul style="list-style-type: none"> • Közbiztonság, bűncselekmények elkövetése 	<ul style="list-style-type: none"> • Felállított, kiépített kamerarendszer bővítése, folyamatos karbantartása
<ul style="list-style-type: none"> • A tűzoltó szertár épületének állapota rossz, mérete nem megfelelő a feladatok ellátásához, bővítése nem lehetséges. 	<ul style="list-style-type: none"> • új, korszerű létesítmény építése, hogy a helyi Tűzoltó Egyesület a településszintű és megyei feladatellátásban maximális szakmai felkészültséggel és eszközállománnyal a feladatait teljesíteni tudja.
<ul style="list-style-type: none"> • járdák rossz állapota 	<ul style="list-style-type: none"> • Közútkezelő és az Önkormányzat közreműködésével új járdahálózat kiépítése
<ul style="list-style-type: none"> • Négy településrész-nagy területek és távolságok, közterületek rendben tartása hatalmas idő- és erőráfordítással jár 	<ul style="list-style-type: none"> • Közterületek virágosítása, közterületek karbantartására eszközök és munkaerő biztosítása munkabéértámogatással
<ul style="list-style-type: none"> • Közfoglalkoztatási programban kevesen vesznek részt és kevesen vállalnak munkát a településen az alacsony juttatások és bérezés miatt 	<ul style="list-style-type: none"> • Állami támogatás igénybevétele a munkabérek kiegészítésére • Bértámogató pályázatok • Munkaügyi Központ bértámogatása
<ul style="list-style-type: none"> • Temetők állapota 	<ul style="list-style-type: none"> • Temetők infrastrukturális fejlesztése, ravatalozó kiépítése, kerítés, növényzet telepítése, tereprendezés
<ul style="list-style-type: none"> • A faluban lévő Községi szintér épületének állapota rossz, felújításra szorul 	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati lehetőségek kiaknázása a finanszírozásra
<ul style="list-style-type: none"> • Nagyszentpálon lévő kultúrház állapota nem megfelelő, balesetveszélyes 	<ul style="list-style-type: none"> • Teljes körű külső – és belső felújítás
<ul style="list-style-type: none"> • A közösségi és kulturális élet fellendítéséhez szükséges forrás (humán és pénzügyi) nem minden esetben megoldott 	<ul style="list-style-type: none"> • A közösségi és kulturális élet fellendítéséhez forrás biztosítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A faluban számos civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

A civil szervezetek az alábbi területeken tevékenykednek:

- Kulturális tevékenység
- Polgári védelmi tevékenység
- Sporttevékenység
- Szabadidős tevékenység

- Közbiztonság-védelmi tevékenység
- Környezetvédelmi tevékenység

Az Önkormányzat törekszik a civil szervezetek működését, munkáját, a lehetőségeihez mértén támogatni. Az együttműködés következményeként elmondható, hogy az önkormányzat rendezvényein ezen szervezetek aktívan kiveszik részüket.

Jelentős civil szervezetek:

Együtt Győrszemeréért Egyesület: A közösség kulturális életének szervezése.

Győrszemerei Tűzoltó Egyesület: A lakosság vagyon- és tűzvédelmének biztosítása, tűz megelőzési munkálatok, versenyeken való részvétel, rendezvényeken forgalomirányítás. Munkájuk Önkéntes segítségnyújtáson alapszik legyen szó bármilyen balesetről, tüzesetről. Folyamatosan képzik magukat, aktívan részt vesznek a falu életében, iskolai rendezvényeken, gyermekeknek tábort szerveznek.

Polgárőr Egyesület: A közösség vagyon-és személyi értékeinek védelme, bűnmegelőzés, bűnüldözés segítése.

Községi Sportkör: A szabadidő egészséges és hasznos eltöltéséhez nyújt megfelelő sportolási lehetőséget. A versenysport és az utánpótlás támogatása.

Őszirózsa Nyugdíjas Klub, Esthajnal Nyugdíjas Klub: A településen élő nyugdíjasok részére nyújt tartalmas és aktív programokat. Találkozókat szerveznek és kistérségi találkozókra vesznek részt.

Természet Turista Egyesület: A település természeti értékeinek védelme és bemutatása a turizmust kedvelő lakosoknak.

Alaptevékenysége: Az idegenforgalom és turizmus elősegítése.

A turistautak környezetének rendbetétele, környezetvédelem, természet- és állatvédelem.

A célkitűzéseket és feladatokat tevékenységén keresztül valósítja meg az egyesület:

- Turistautak karbantartása, kiépítése
- Idegenforgalmi és turistaközpont megszervezése, kiépítése
- Túrák szervezése, lebonyolítása
- Sport- és szabadidős tevékenység szervezése, lebonyolítása
- Internetes adatbázis és honlap létrehozása, karbantartása
- Illegális személerakók feltérképezése és ártalmatlanítása
- Közterületek gyommentesítése, parlagrafümentesítése, zöldterület rendezés, faluszépítés
- Környezeti nevelés, tudásátadás
- Őshonos tájfajta bemutatása
- Hagyományok őrzése, átadása, kulturális tevékenység
- Élőhely megőrzés és rehabilitáció
- Állatvédelem
- Tájértékek ápolása, védelme

Lehner Gyula Turista Egyesület: Fő célja a természet és a mozgás megszerettetése a falu és a környező települések lakóival, túrák szervezése, oktatás, természet védelmének előmozdítása.

Nagyszentpálért Egyesület: Nagyszentpál településrész lakosainak szerveznek közösségi és kulturális programokat, táborokat, tartanak rendezvényeket, támogatják a sporteseményeket és Nagyszentpál infrastruktúrális fejlődését.

A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Havi alkalommal többször egyeztetünk velük, pályázatírás, egyéb események kapcsán.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A faluban számos civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

A civil szervezetek az alábbi területeken tevékenykednek:

- Kulturális tevékenység
- Polgári védelmi tevékenység
- Sporttevékenység
- Szabadidős tevékenység
- Közbiztonság-védelmi tevékenység
- Környezetvédelmi tevékenység

Az Önkormányzat törekszik a civil szervezetek működését, munkáját, a lehetőségeihez mérten támogatni. Az együttműködés következményeként elmondható, hogy az önkormányzat rendezvényein ezen szervezetek aktívan kiveszik részüket.

c) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szféra konkrét szerepvállalása az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában nem jellemző településünkön, a profitorientált szereplők tevékenységükkel inkább a gazdasági élet élénkítéséhez, ezen keresztül pedig a munkanélküliség csökkentéséhez járulnak hozzá, továbbá saját dolgozóik számára nyújtanak különböző szolgáltatásokat, vagy plusz juttatásokat.

d) A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése:

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb, a problémákra adekváтан válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatának ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a község intézményei, a civil szervezetek, az egyházak, az állami intézmények bevonásra kerültek az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokat

érintő problémák feltárásának folyamatába. Elsőként adatszolgáltatás kapcsán működnek velünk együtt.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program – annak tervezete képviselő-testület általi megtárgyalását, majd elfogadását követően – kihirdetésre kerül a település honlapján (www.gyorszemere.hu), valamint a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján, hogy bárki számára megismerhető legyen, és a község lakossága számára biztosított legyen az észrevételek lehetőség.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

Gyorszemere Községi Önkormányzata a Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg.

A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Gyorszemere Községi Önkormányzat a Programot a település honlapján közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot elektronikus és nyomtatott kiadványaiban tájékoztatja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Naprakész adatok hiánya a szegénység témakörének egyes aspektusairól Vissza a munkaerőpiacra	Nyilvántartások folyamatos frissítése, adatgyűjtés, intézmények közti információáramlás A hosszabb ideje közfoglalkoztatásban dolgozók kijutása az elsődleges munkaerő-piacra nagyon nehéz, ezért a cél a piacra való visszavezetés
Gyermekek	Jelzőrendszer működésének és prevenációs jellegének erősítése Prevenációs programok szervezés Lelki segítségnyújtás a fiatalok részére, probléma időben történő felismerése	A jelzőrendszeri tagok aktivitásának fokozódása, gördülékeny együttműködése, jelzőrendszer prevenációs jellegének erősödése Preventív tevékenység révén a gyermekeke, fiatalok támogatása védelme, az őket nagyobb valószínűséggel érintő problémáktól Pszichológus hoz való eljutás elősegítése
Idősek	Egészségügyi ellátás teljes munkaidőben történő ellátása Idősek bentlakásos otthonának kialakítása	Szükségletekhez igazodó igények biztosítása Olyan idős személyek ellátása bentlakásos intézményben, akiknek nincs hozzátartozójuk és már

	Idősek napközi otthonának kialakítása	önmagunkról nem képesek gondoskodni. A településen élő idős személyek napközbeni felügyelete, magányuk enyhítése, aktivitásuk megőrzése.
Nők	Családbarát intézkedések munkahelyek,	Családi és munkahelyi kötelezettségek könnyebb összehangolása
Fogyatékkal élők	Közösségi programok szervezése fogyatékkal élők és családjuk számára A fogyatékkal élők részvételét a munka világában	Közösségi programok szervezése fogyatékkal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a fogyatékkal élőket támogató civil szervezetek bevonásával Fogyatékkal élők felkutatása. Munkáltatók és célcsoportok tájékoztatása a lehetőségekről. A fogyatékkal élők munkába állásának segítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Egészségvédelem, egészségtudatos magatartás megismertetése, megelőzésre vonatkozó ismeretek átadása	Szűrővizsgálatok jelentőségének népszerűsítése, egészséges életmód
	Közbiztonság	Kamerarendszer bővítése, folyamatos karbantartásának biztosítása
	Utak és járdák	Balesetmentes közlekedés érdekében a kül- és belterületi utak, buszmegállók, járdák és kerékpárút kialakítása, felújítása.
	Közfoglalkoztatás	Közfoglalkoztatáshoz bértámogatás biztosítása, közfoglalkoztatottak számának növelése, valamint a közterületek megfelelő rendben tartása
	Temető	Kerítés felújítása, kiépítése
	Közösségi színterek felújítása	A faluban lévő Közösségi színtér és a Nagyszentpálon lévő kultúrház épületének felújítása
	Kulturális élet	Helyi néphagyományok, népi iparművészeti tevékenységek, egyéb hagyományápolás és a nyomtatott sajtó biztosítása

		A közösségi és kulturális élet fellendítéséhez szükséges forrás megteremtése
	Tűzoltószertár	Új, korszerű létesítmény építése, hogy a helyi Tűzoltó Egyesület a településszintű és megyei feladatellátásban maximális szakmai felkészültséggel és eszközállománnyal a feladatait teljesíteni tudja.
	Konferenciaközpont létrehozása	Elsődleges feladata professzionális helyszínt és technikai háttérrel biztosítani nagyobb szakmai találkozók, konferenciák, bálók, esküvők és nagyobb rendezvények számára.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a közösség hasznos és elismert tagjai.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők társadalmi leszakadásának folyamatát minden lehetséges eszközzel megfékezzük, és elősegítsük e csoport felzárkózását a többségi társadalomhoz, továbbá, hogy életszínvonaluk javulását a lehető legnagyobb mértékben előmozdítsuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének biztosítását. Nevelésük, oktatásuk befektetés a jövőbe, ezért erre kiemelt figyelmet fordítunk. Célunk továbbá településünk családbarát jellegének erősítése.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek jólétének kérdésére, egészségügyi és szociális helyzetének alakulására, fókuszálva a megfelelő életszínvonal fenntartásának elősegítésére, az időskori elmagányosodás megelőzésére, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szerepkonfliktusok csökkentését, azaz a munka és a család összeegyeztethetőségének elősegítését, a családbarát intézkedések támogatását, valamint a nőkkel szembeni erőszak visszaszorítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetének minél mélyebb megismerésére, életminőségének javítására, társadalmi integrációjuk előmozdítására, illetve a többségi társadalom tagjainak velük szembeni érzékeny.

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közlekedés belterületi járdákon	Belterületi járdák javítása, kialakítása szükséges	Járdák építése	Költségvetési koncepció Gazdasági program	Nem releváns	Teljeskörűen kiépített járda építése, javítása	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 09. 30. (szombat)	Járda belterületi útjainkon	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás, technikai erőforrás	Fenntartható	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés
2	Közbiztonság	A kiépített kamerarendszer bővítése, folyamatos karbantartása.	Kamerarendszer bővítése a közbiztonság javítása érdekében.	Pályázati dokumentáció, Költségvetési koncepció	Nem releváns	Kamerarendszer teljeskörű bővítése.	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Működő kamerák száma.	Pályázati és önkormányzati erőforrás	Nem releváns	Nem releváns
3	Közfoglalkoztatás	Közfoglalkoztatási programban kevesen vesznek részt és kevesen vállalnak munkát a településen az alacsony juttatások és bérezés miatt, ezáltal a településen a közterületek megfelelő rendben tartása nehézséget okoz	Közfoglalkoztatásos bértámogatás biztosítása, közfoglalkoztatottak számának növelése, valamint a közterületek megfelelő rendben tartása	Pályázati dokumentáció, költségvetési koncepció	MNTFS 2030	Közfoglalkoztatás működtetése, közterületek rendben tartása.	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közfoglalkoztatottak száma	Pénzügyi erőforrásként állami és pályázati forrás alkalmazása	5 év	Nem releváns

4	Temető	A településen a temető kerítésének felújítása indokolt.	Kerítés felújítása, kiépítése.	Pályázati dokumentáció, költségvetési koncepció	Nem releváns	Kerítések teljeskörű megépítése.	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Felújítás mértéke.	Pályázati támogatás felhasználása.	Nem releváns.	Nem releváns.
5	Közösségi színterek felújítása	A településen lévő Közösségi színtér épületének állapota rossz, felújításra szorul - Nagyszentpálon lévő kultúrház állapota nem megfelelő, balesetveszélyes.	A faluban lévő Közösségi színtér és a Nagyszentpálon lévő kultúrház felújítása.	Pályázati dokumentáció, településfejlesztési koncepció, költségvetés.	Nem releváns.	Állapotfelmérés, forrás és kivitelező keresése, dokumentáció előkészítése, épületek teljes körű felújítása.	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Felújítás mértéke.	Humán erőforrásként szakemberek alkalmazása, pályázati és önkormányzati támogatás felhasználása.	5 év	Nem releváns.
6	Tűzoltószertár	A tűzoltó szertár épülete egyrészt rossz állapotban van, több, mint 50 éves, másrészt kicsi az alapterülete, nincs megfelelő gépjármű beállítás, nincs lehetőség az eszközök, felszerelés tárolására, nincs oktatóhelyiség és klubhelyiség, teljesen új épületre lenne szükség (erről az épületről statikus vélemény is van, hogy nem bővíthető, nem felújítható).	Új, korszerű létesítmény építése, hogy a helyi Tűzoltó Egyesület a településszintű és megyei feladatellátásban maximális szakmai felkészültséggel és eszközzállománnyal a feladatait teljesíteni tudja.	Pályázati dokumentáció, költségvetési koncepció.	Nem releváns.	Forrás keresése, pályázati dokumentáció előkészítése, kivitelező keresése, új, korszerű létesítmény építése.	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Nem releváns	Pénzügyi erőforrásként pályázati támogatás és önerő felhasználása. Humán erőforrásként szakemberek alkalmazása.	Folyamatos	Nem releváns
7	Konferenciaközpont	Nincs az	Elsődleges feladata	Pályázati dokumentáció,	Nem releváns.	Forrás keresése,	Győrszemere	2028. 12. 31.	Nem releváns.	Pénzügyi	Folyamatos.	Nem releváns.

	nt létrehozása	Önkormányzatnak olyan közösségi épülete, amely több, mint 50 fő befogadására lenne alkalmas.	professzionális helyszínt és technikai háttérrel biztosítani nagyobb szakmai találkozók, konferenciák, bálók, esküvők és nagyobb rendezvények számára.	költségvetési koncepció.		pályázati dokumentáció előkészítése, kivitelező keresése, új, korszerű létesítmény építése.	Községi Önkormányzat	(vasárnap)		erőforrásként pályázati támogatás és önerő felhasználása. Humán erőforrásként szakemberek alkalmazása.		
--	----------------	--	--	--------------------------	--	---	----------------------	------------	--	--	--	--

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Adatgyűjtés nyilvántartás vezetés a szegénységről	Naprakész adatok hiánya a szegénység témakörének egyes aspektusairól	Szegénység jelenségének mélyrehatóbb megismerése	Költségvetési koncepció Gazdasági program	MNTFS 2030	Nyilvántartások folyamatos frissítés	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 09. 30. (szombat)	Adatforrást biztosító nyilvántartása rendelkezésre állása melyből komplex kép nyerhető a szegénység témakörét illetően	Humán erőforrás	Fenntartható	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés
2	Vissza a munkaerőpiacra	A hosszabb ideje közfoglalkoztatásban dolgozók kijutása az elsődleges munkaerő-piacra nagyon nehéz.	Visszaintegrálás a munkaerőpiacra.	Gazdasági program	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Visszaintegrálás a munkaerőpiacra a közfoglalkoztatottak esetében.	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közfoglalkoztatottak és munkanélküliek száma.	Humán erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Prevenációs programok szervezés	Gyermekek, fiatalok számára több prevenációs program nyújtása	Prevenatív tevékenység révén a gyermekek, fiatalok támogatása védelme, az őket nagyobb valószínűséggel érintő problémáktól	Költségvetési koncepció	MNTFS 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Prevenációs programok megvalósítását támogató pályázati lehetőségek felkutatása, megtervezése, a megvalósítás a gyermekek fiatalok minél nagyobb arányú	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 09. 30. (szombat)	Gyermekek, fiatalok minél nagyobb részvétele prevenációs programokon	Humán erőforrás, anyagi pályázati erőforrás, technikai erőforrás	erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés
---	---------------------------------	---	--	-------------------------	---	---	----------------------------------	-------------------------	--	--	---	--

						bevonásával						
2	Jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése	Csekély számú esetjelzés és veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer tagjairól	A jelzőrendszeri tagok aktivitásának fokozódása, gördülékeny együttműködése, jelzőrendszer prevenciós jellegének erősödése	Költségvetési koncepció Gazdasági program	MNTFS 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 09. 30. (szombat)	Pozitív visszajelzések a jelzőrend szeri tagoktól	Humán erőforrás, anyagi erőforrás	Fenntartható	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés
3	Lelki segítségnyújtás a fiatalok részére	Lelki segítségnyújtás a fiatalok részére a probléma időben történő felismerése esetén.	Pszichológus hozzájáruló eljutás elősegítése.	Nem releváns	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2019-2030) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Bevonható célszemélyek, célcsoportok felkutatása, lehetőségek feltérképezés e, előadás, tájékoztatás, megelőzés.	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Segítségnyújtások száma	Humán erőforrás, anyagi pályázati erőforrás, technikai erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

III. A nők esélyegyenlősége

1	Családbarát munkahelyek, intézkedések	Nők munkába állását nehezítik az alábbi körülmények: 1. gyermeküket egyedül nevelő szülők kiszolgáltatottsága 2. rugalmatlan munkavégzés.	Családi és munkahelyi kötelezettségek könnyebb összehangolása	Költségvetési koncepció Gazdasági program	MNTFS 2030	Családbarát munkahelyek létrejöttének támogatása, családbarát intézkedések támogatása	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 09. 30. (szombat)	Családbarát intézkedések és azok fennmaradása 2028. után is	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás	Erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés
---	---------------------------------------	---	---	---	------------	---	----------------------------------	-------------------------	---	---	---	--

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Egészségügyi ellátás teljes munkaidőben történő ellátása	Helyben történő orvosi ellátás javítása a teljes munkaidős orvos részvételével	Szükségletekhez igazodó igények biztosítása	Helyi stratégiai dokumentum, költségvetési koncepció, gazdasági program		Jelenlegi helyzetből adódó kellemetlenségek mérséklése	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 10. 31. (kedd)	Igénybe vevők számának stagnálás a illetve emelkedése	Humán erőforrás	Fenntartható	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés
2	Idősek bentlakásos	Az ellátásra szoruló idős	Olyan idős személyek ellátása	Helyi stratégiai dokumentum, költségvetési		Az intézkedés megvalósítása egy	Győrszemere Községi	2028. 10. 31. (kedd)	Az eredményességet	Pályázati forrásból és magántőke	Erőforrások hosszútávú	Önkormányzatok közötti

	otthonának kialakítása	személyek teljes körű ellátása egy arra kialakított bentlakásos intézményben.	bentlakásos intézményben, akiknek nincs hozzátartozójuk és már önmagunkról nem képesek gondoskodni.	konceptió, gazdasági program		felméréssel kezdődik, mely megállapítja a településen és a környéken élő idősök számát, illetve feltérképezi a településen kialakításra kerülő idősök otthonának igénybevételi szándékát.	Önkormányzat		az idős otthonban élők száma és a folyamatos, állandó létszám garantálása.	bevonásával	megléte esetén biztosított	együttműködésben megvalósuló intézkedés
3	Idősök napközi otthonának kialakítása	A településen élő idős személyek napközbeni ellátása (8.00-16.00 óra közötti napközben)	A településen élő idős személyek napközbeni felügyelete, magányuk enyhítése, aktivitásuk megőrzése.	Győrszemere Községi Önkormányzat szociális rendelete		Igények felmérése - szociális gondozó, családsegítő segítségével Napközi otthon helyiségek kialakítása, berendezése Szociális gondozók alkalmazása	Családsegítő, szociális gondozó	2028. 10. 31. (kedd)	napközi otthont igénybe vevő idősök száma	Pénzügyi: pályázati forrásból humán:szociális gondozók alkalmazása technikai: helyiségek kialakítása	Erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Közösségi programok szervezése fogyatékkal élők és családjuk számára	Fogyatékosággal élők célzó közösségi programok	Fogyatékosággal élők társadalmi integrációja.	Költségvetési koncepció Gazdasági program	MNTFS 2030 Országos Fogyatékoságtügyi Program (2015- 2025)	Közösségi Programok szervezése fogyatékosággal élők és családjuk számára.	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 09. 30. (szombat)	Pozitív visszajelzések az érintettek részéről	Humán erőforrás, anyagi, pályázati erőforrás, technikai erőforrás	Fenntartható	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés
2	A fogyatékkal élők részvétele a munka világában	A munkáltatók sok esetben nincsenek tisztában azzal, hogy a fogyatékkal élők foglalkoztatás a számukra előnyökkel jár.	Fogyatékkal élők felkutatása. Munkáltatók és célcsoportok tájékoztatása a lehetőségekről. A fogyatékkal élők munkába állásának segítése.	Költségvetési koncepció Gazdasági program	MNTFS 2030	Összekapcsolni a munkáltatókat a lehetséges munkavállalókkal.	Győrszemere Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Hasznosnak érzik magukat a fogyatékkal élők.	Humán erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

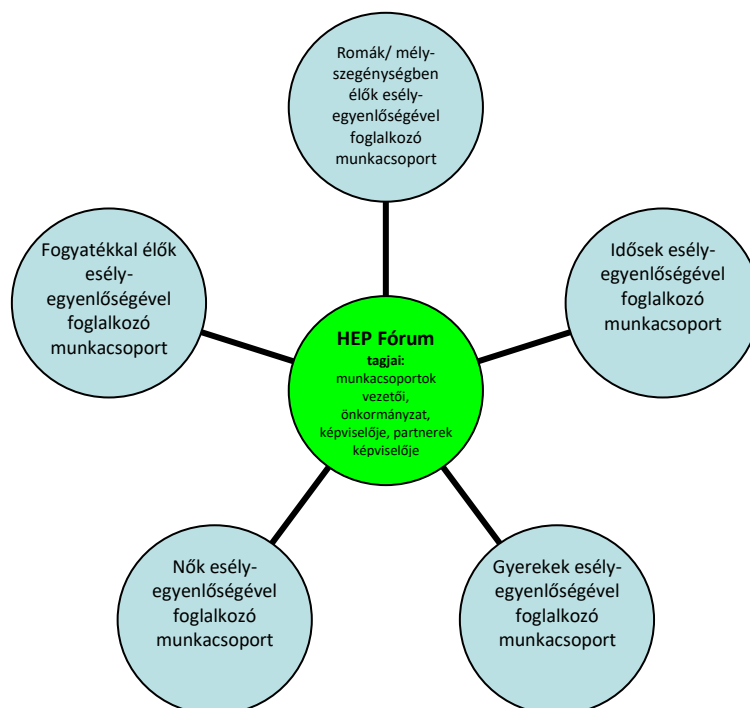
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,

- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői, (a szociálpolitikai kerekasztal tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői, akik az állandó meghívottak tagjai)
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a

befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Győrszemere község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Győrszemere község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 30/2026. (III.31.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet: jegyzőkönyvi kivonat a 30/2026. (III.31.) KT-határozatról

Győrszemere, 2026. március 31.

Fentiek hitelül:

Horváth Gyula
polgármester

K I V O N A T

**Gyórszemere községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. március 31. napján
megtartott rendes ülésének jegyzőkönyvéből**

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal, egyhangú döntéssel elfogadta az alábbi határozatot.

30/2026. (III.31.) KT-határozat

Gyórszemere Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Önkormányzat 2024-2029. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: HEP) az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert a HEP közzétételére az Önkormányzat hivatalos honlapján.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Horváth Gyula s.k.
polgármester

Tarr Attila s.k.
jegyző